

MTI.

Készít a Magyar Távirati Iroda, Budapest, VIII, Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 338-330, 339-330
A szerkesztésért és a kiadásért a vezérigazgató felel

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 1. kiadás 1953. augusztus 19. 66 p

Török lap az amerikai katonák törökországi tartózkodásáról

1 Kar & IKL/Vá/Np NZ Kt S z ó f i a, 1953. augusztus 19./MTI/

A "Huriet" című török lap "az amerikai tengerészek hurrikán-megatartása" címmel foglalkozik az amerikai hajóhad nemrég történt törökországi látogatásával.

A lap a többi között ezeket írja az amerikai matrózok megatartásáról:

-Isztabulba nemrég sok vendég érkezett. A villamosokra úgy szálltak fel és úgy szálltak le azokról, ahogyan eszükbe jutott, birkóztak a villamoskocsikban, az utca egyik feléről átordították a másikra. Egész éjjel hallgathattuk éneklő kórusaikat az utcán. Láttuk ezeket a vendégeket a villamosokon és autóbuszokon az utasok feje felett hányá. Az üzletekben összerízták a gyümölcsöket, azután otthagyták. Vajjon ezek a vendégek így viselkednek-e saját hazájukban is? - teszi fel befejezésül a kérdést a török lap.

A kasmiri helyzetről

2 ó Vár/IT/Np Kt U j D e l h i, 1953. augusztus 19./MTI/
B Ke

Mint a "Press Trust of India" jelenti Szrinagar-ból Baksi Abdul Rasid, a kasmiri Nemzeti Kongresszus Párt városi szervezetének elnöke nyilatkozott az Abdulláh-kormány eltávolításáról. A kasmiri politikus hangsúlyozta, hogy a kormány leváltása "súlyos belső és külső veszélyektől mentette meg az országot. Az előző kormány egyes tagjai imperialista hatalmakkal folytattak cselszövényeket, hogy a kasmiri völgyet haditámaszponttá, Kasmiri Koreává változtassák." Baksi Abdul Rasid felszólította a kasmiriat, hogy zuzzák szét az imperialista mesterkedéseket és a nép szolgátságbadöntésére irányuló cselszövényeket.

Egy másik kasmiri politikus Abdul Roman Rahet kijelentette: "Valóban szerencse, hogy az Abdulláh-kormányt eltávolították, máskülönben a nép idegen hatalmak rabszolgájává vált volna, olyan hatalmaké, amelyek uralkodni akarnak Ázsiában."

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 2. kiadás

1953. augusztus 19.

6 5-5 p

Koreában járt amerikai katona felszólalása egy newyorki békegyűlésen

U BM/IT/Np Kt B e r l i n, 1953. augusztus 19. / Uj Kina/

A newyorki "Daily Worker" jelentése szerint a koreai háború egyik amerikai veteránja, Paul Baker felszólította az amerikai népet, hogy támogassa azokat a hazatért hadifoglyokat, akiket megbüntetnek amiért nem titkolják békeakarataikat.

Paul Baker egy, a koreai fegyverszünet megünneplésére rendezett newyorki gyűlésen kijelentette: "A hazatért hadifoglyoknak feltétlenül joguk van arra, hogy nyíltan állást foglaljanak a béke mellett."

Baker a hallgatóság lelkes éljenzése közepette hangsúlyozta, hogy az amerikai katonák haza akarnak térni Koreából, békében és biztonságban akarnak élni. Felszólította az amerikai népet, éberren álljon őrt, nehogy bármi is megzavarja a békét. /MTI/

- - -

Összehívták az amerikai Demokrata Párt országos bizottságát

4 6 Vár/IT/Np Kt W a s h i n g t o n, 1953. augusztus 19. /MTI/
Y LV

Az "AFP" washingtoni híre szerint Stephen Michell az amerikai Demokrata Párt országos bizottságának elnöke hétfőn bejelentette, hogy az országos bizottság szeptember 5-én és 6-án Chicagóban ülést tart. Az amerikai elnökválasztások óta a Demokrata Párt országos bizottságának ez lesz az első ülése. Az ülés előadója Adlai Stevenson, a párt volt elnökjelöltje.

8

- - -

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 3. kiadás

1953. augusztus 19.

6 6 10 p

Amerikai reakciós szakszervezeti vezető Nyugat-Európáról

5 6 Vár/IT/Np Kt New York, 1953. augusztus 19. /MTI/
Y LV

Az "AFP" hírgyűjtemény közölte Norman Thomasnak, az amerikai szakszervezetek egyik reakciós vezetőjének nyilatkozatát. Norman Thomas a közelmúltban részt vett a jobboldali szocialista pártok úgynevezett internacionáléjának /COMISCO/ és a "Szabad Szakszervezetek Nemzetközi Szövetségének" stockholmi értekezletén. Ezt követően körutazást tett Nyugat-Európában.

Norman Thomas szerint a jelenlegi franciaországi sztrájkmozgalomnak egyik oka a francia kormány adópolitikája, majd hangsúlyozta:

"Ha sikerül létrehozni az európai hadsereget, bizonyosak lehetünk benne, hogy /Nyugat/ Németország lesz a leg-hatékonyabb tényező. Franciaországtól és Olaszországtól nem lehet nagy dolgokat várni... A franciák annyi feltételt szabtak az európai hadsereg létesítéséhez, hogy az már nem is lenne az, amit általában hadseregnek neveznek."

A reakciós amerikai szakszervezeti vezető nyugat-európai körutazásának mérlegét a következőkben foglalta össze: "Az Egyesült Államok tekintélye sohasem volt ilyen alacsony Európában."

A kubai politikai terror ellen

6 T-52 Do/Ma/Np Nz Kt Montevideo, 1953. augusztus 19. /T SzSz/

Mint a "Justicia" című uruguayi lap jelenti, az Uruguayi Dolgozók Általános Szövetsége táviratot küldött Cuba montevideói nagykövetének, amelyben tiltakozik a Batista-kormánynek a munkás- és népi mozgalom elfojtására irányuló megtorló csellekedetei ellen. A távirat tiltakozását fejezi ki Lazaro Pena, a Latinamerikai Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége és a Szakszervezeti Világszövetség alelnökének letartóztatása miatt. Az Uruguayi Dolgozók Általános Szövetsége Lazaro Pena és a kubai munkásosztály más vezetőinek azonnali kiszabadítását és a megtorló intézkedések beszüntetését követeli. /MTI/ 77

M T I K Ü L P Ö L D I H I R E K

K 4. kiadás

1953. augusztus 19.

0 6 75 p

▲ vietnami néphadsereg főparancsnokságának szóvivője Na-San erődjének francia részről történt kiürítéséről

7 U HM/IT/Np NZ Kt P e k i n g, 1953. augusztus 19. /Uj Kina/

▲ "Vietnami Hírgyűjtemény" jelenti:

▲ vietnami néphadsereg főparancsnokságának szóvivője sajtóértekezleten közölte, hogy a franciák legutóbbi visszavonulása Na-San erőditaényből. kiszélesítette a népi ellenállás bázisát Északnyugat-Vietnamban.

▲ Son-La tartományban tevékenykedő helyi népi erők - folytatta a szóvivő - ellenőrzést gyakorolnak Na-San térsége fölött. A parasztok a tartományi ellenállási-és közigazgatási bizottság védelme alatt visszatérnek falvaikba.

Na-San kiürítése - mondotta ezután a szóvivő - újabb vereség a franciáknak, akik sem Északnyugat-Vietnamot nem tudták visszafoglalni, sem pedig az elszórt erőditaényekre felépített taktikájuk nem hozott eredményt.

▲ vietnami néphadsereg főparancsnokságának szóvivője az alábbiakkal okolta meg a francia visszavonulást:

Na-San legkevesebb 3-400 kilométerrel elszakadt a francia támaszpontoktól. Az ellenség belátta, hogy megsemmisítik, ha nem vonul vissza, bármilyen erősen építi is ki az 1952. december óta megszállva tartott Na-Sant.

Az ellenség Északnyugat-Vietnamban elszenvedett súlyos veresége után 1952. decemberben építette ki erődé Na-Sant, ahol mintegy három kilométeres övezetben összesen 38 őrhely létesült. /MTI/

---

g

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 5. kiadás

1953. augusztus 19.

8 6 55 p

Fokozódik a partizán-tevékenység Vietnámban

8 U BM/IT/Np Nz Kt F e k i n g, 1953. augusztus 19. /Uj Kína/

A "Vietnámi Hírügynökség" hétfőn jelentette, hogy az elmúlt hetekben fokozódott a partizán-tevékenység Vietnámban.

Észak-Vietnámban a népi erők augusztus 2-án elpusztítottak egy két francia századot szállító partraszálló-hajót. Ezt megelőző napon Dao-Uksza őrhely ellen intézett támadásuk során több mint egy ellenséges katonát megsemmisítettek. Julius 27-én Giac-Tuy körzetben a helyi népi erők és a partizánok sikeresen visszaverték három francia zászlóalj támadását és 60 ellenséges katonát tettek harcképtelenné.
/századnyi

Julius 22-én ugyancsak Észak-Vietnámban, Co-Tin térségében a népi erők rajtaütöttek egy ellenséges alakulaton és 24 főnyi veszteséget okoztak annak. Julius 21-én Thai-Binh tartomány Dujen-Ha körzetében milicisták megtámadták ugyanezt az ellenséges alakulatot és 14 francia katonát foglyulejtettek.

Közép-Vietnámban Fuo-Csonban július 28-án a vietnámi néphadsereg alakulatai rajtaütésszerű támadással két francia szakaszt harcképtelenné tettek. Ugyanezek a népi erők július 25-én Hai-Lang körzetben ellentámadást hajtottak végre és megsemmisítettek, illetve megsebesítettek csaknem egy teljes ellenséges századot.

Juliusban a "tisztogató hadműveleteket" folytató ellenséges csapatok súlyos veszteségeket szenvedtek Dél-Vietnámban. A Mitho tartomány elleni támadást végrehajtó két ellenséges század megsemmisült. A tisztok nagyrésze elpusztult, illetve fogságba esett és a népi erők egy egész század felszerelésére elegendő fegyverzetet zsákmányoltak.

A népi erőknek Cai-Be térségében a Ngujen-Van-Tiep és a Dac-Binh csatorna mentén négy ellenséges őrhely ellen intézett támadása súlyos veszteségeket okozott az ellenségnek. A franciák kénytelenek voltak hat másik őrhelyről visszavonulni és a beadajista zsoldoshadsereg egy százada - amely Csau Thanh körzetben további két ellenséges őrhelyet védelmezett - teljes fegyverzettel átállott az ellenálló soraiba.

/Folytköv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 6. kiadás

1953. augusztus 19.

8 654 p

/Fokozódik a ....

folyt./ U BM/BM/Np WZ Kt

Mitho tartományban a népi erők júliusban további 70 négyzetkilométernyi területet szabadítottak fel. /MTI/

- - -

A "Daily Mirror" Robertson fenyegetőző nyilatkozatáról

9 ö Vár/IT/Np Kt
RDK Lt

L o n d o n, 1953. augusztus 19. /MTI/

Robertson, Eisenhower elnök koreai megbízottja nemrégiben a televízióban nyilatkozatot tett. Robertson azt indítványozta, ha Koreában kiújulnának a harcok "az Egyesült Államok használják az atombombát."

Robertson szavai nagy visszatetszést keltettek az angol közvéleményben.

Enek hangot adva a "Daily Mirror" megjegyzi: "Ezek a szavak felelősségteljes állásban lévő ember vad, veszedelmes és felesleges szavai. Még inkább borzalmasak a jelen pillanatban, amikor az ENSZ-közgyűlés Korea ügyében olyan értekezletet igyekszik összehozni, amelytől mindenki azt várja, hogy ne legyen elöve kudarcra kárhóztatva."

- - -

A "Newsweek" az amerikaiak japáni helyzetének gyengüléséről

10 U BM/IT/Np NZ Kt F e k i n g, 1953. augusztus 19. /Uj Kina/

"Meglepő és kellenetlen tény, hogy kevés országban gyengült meg annyira az amerikaiak helyzete, mint Japánban" - állapítja meg a "Newsweek" augusztus 17-i száma.

Az amerikai folyóirat "Meghúsult redények a felkelő nap országában" című cikkében beismeri, hogy a Japán újrafelfegyverzésére vonatkozó amerikai terv nagy nehézségekbe ütközik. Az amerikaiak - írja a lap - "azt várják az új japán hadseregtől, /Folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 7. kiadás

1953. augusztus 19.

9 6 - p

/A "Newsweek".... folyt./ U BM/IT/Np NZ Kt

hogy bizonyos terheket levegyen az amerikai közkatona válláról a Távolveleten." A Japán jelenlegi fegyveres erőinek növelésére vonatkozó amerikai tervek megvalósítása azonban nehézségekbe ütközik, mert a katonai szolgálat manapság népszerűtlen Japánban és mert az alkotmány értelmében törvénytelen a sorozás.

"A japánok túlságosan sokat tanultak az elmúlt háborúból", - állapítja meg a "Newsweek" és rámutat: "A japánok szembehelyezkednek azzal, hogy a nemzetbiztonsági hadtestet hadsereggé fejlesszék és "amerikai zsoldosoknak" bélyegzik a nemzetbiztonsági hadtest tagjait. A cikk két ségbevonja, hogy "Japán fegyveres erői akarattal rendelkeznek" és hozzáteszi, hogy "a volt japán tisztekkel szemben kétségek támaszthatók" főleg azért, mert "hiányzanak náluk az erkölcsi indítókok."

A "Newsweek" cikke végül rámutat, hogy Japán gazdasági életét alássa "az infláció és a drágaság" s hogy Japán jelenlegi gazdasági és politikai viszonyai megnehezítik az ország újrafelfegyverzését. /MTI/

L

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 8. kiadás

1953. augusztus 19.

/// óra 20 perc

Helene Wessel azonnali tárgyalásokat követel a német kérdés békés megoldása érdekében

G Mn/Mn/Mk NZ Kt

F ü r t h , 1953. augusztus 19. /ADN/

11
Helene Wessel az Össznémet Néppárt egyik fürthi választási gyűlésén azonnali tárgyalásokat követelt a német kérdés békés megoldására. Hangsúlyozta, hogy véget kell vetni az újrafelfegyverzésnek és annak a politikának, amellyel be akarják vonni Nyugat-Németországot a Szovjetunió ellen irányuló nyugateurópai katonai rendszerbe. Csak így érhető el Németország békés újraegyesülése. Adenauer a militarista erők politikájának főképviselője, ezért a nyugatnémet lakosság szeptember 6.-án gondoskodnia kell arról, hogy Adenauer kormánya eltűnjék és a szövetségi gyűlést más szellem hassa át. /MTI/

Andersen Noxő szerencsekívánata Pieck elnökhöz

G Mn/G1/Mk NZ Kt

B e r l i n , 1953. augusztus 19. /ADN/

12
Martin Andersen Noxő, az ismert dán író levélben üdvözölte Wilhelm Pieck-et, a Német Demokratikus Köztársaság elnökét felgyógyulása alkalmából. Az ősz író levelében kifejezte azt a reményét, hogy a Párt és a kormány új irányvonala a Német Demokratikus Köztársaság lakosságának minden rétegére áldásos hatással lesz. /MTI/

A Szovjetunió határozati javaslata a Koreával foglalkozó politikai értekezlet összetételéről

13 T-11 KG/Mh/Mk Hy Kt

N e w Y o r k , 1953. augusztus 19. /TASzSz/

4
Augusztus 18.-án a Szovjetunió küldöttsége az ENSZ közgyűlés politikai bizottságában a Koreával foglalkozó politikai értekezlet összetételéről a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

A közgyűlés szükségesnek tartja, hogy biztosítsa a politikai értekezlet sikeres munkájának legkedvezőbb feltételeit és javasolja, hogy a Koreával foglalkozó politikai értekezlet a következő összetételben hívják összei

/folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HÍREK

K 9.kiadás

1953. augusztus 19.

11 óra 30 perc

/A Szovjetunió határozati javaslata...folyt./ T KG/Mh/Mk Hy Kt

Egyesült Államok, Anglia, Franciaország, Szovjetunió, Kínai Népköztársaság, India, Lengyelország, Svédország, Burma, Koreai Népi Demokratikus Köztársaság és Dél-Korea. Ezzel kapcsolatban azt tartja szem előtt, hogy az értekezlet határozatai akkor számítanak elfogadottnak, ha a fegyverszüneti egyezményt aláíró felek beleegyezése megvan. /MTI/

Az ENSz közgyűlés politikai bizottságának augusztus 18.-i délelőtti ülése

14 T-4 KG/Mh/Mk Hy Kt

New York, 1953. augusztus 19. /TASzSz/

Augusztus 18.-án, az ENSz-közgyűlés politikai bizottságának délelőtti ülésén vita alá bocsátották a koreai fegyverszüneti egyezményben szereplő javaslatot, amely szerint a fegyverszünet aláírása után 90 nappal politikai értekezletet kell tartani a koreai kérdés békés megoldásáról, a külföldi csapatok kivonásáról, stb.

Muniz, a bizottság elnöke az ülést megnyitva azt a reményt fejezte ki, hogy a koreai hadműveletek beszüntetése "a békés együttműködés szellemében tartós rendezéssé válhat". Felhívta a politikai bizottságot, tegyen meg minden erőfeszítést, hogy leküzdje a békés rendezés útjában álló akadályokat. Szemelláthatóan az a vélemény uralkodik - tette hozzá Muniz, - hogy a javasolt értekezlet napirendjének kérdését magának az értekezletnek kell eldöntenie és hogy az ENSz közgyűlés politikai bizottságának az értekezlet összehívásával kell foglalkoznia. A továbbiakban javasolta a bizottságnak, vitassa meg az értekezlet összehívásának kérdését és rámutatott, hogy már három, erre vonatkozó tervezetet nyújtottak be és van egy szovjet tervezet is, amelyet rövidesen szétosztanak a bizottság tagjai között.

Ezután A.J.Visinszkij szovjet küldött szólalt fel és javasolta, hogy a szóbanforgó kérdés megvitatására hívják meg a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság és a Kínai Népköztársaság képviselőit. A.J.Visinszkij kiemelte, hogy részvételük igen fontos nemcsak Kína és Észak-Korea népe számára, de az általános béke biztosítására törekvő minden nép számára is. Kijelentette, hogy a szovjet küldöttség szükségesnek tartja felhívni a figyelmet arra a rendellenes, a legnagyobb mértékben igazságtalan helyzetre, hogy a Kínai Népköztársaságnak nincsenek állandó képviselői az ENSz-ben. A szovjet küldöttség most csak emlékeztet erre, de a közgyűlés 8. ülésén felveti ezt a kérdést, - mondotta. /folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K lo. kiadás

1953. augusztus 19.

14 óra 45 - 50

/Az ENSZ közgyűlés politikai bizottságának...folyt./ T KG/Mh/Mk Hy Kt

Lodge amerikai képviselő a szovjet küldöttség javaslata ellen szólalt fel. A bizottság rövid vita után 34 szavazattal 18 ellenében - heten tartózkodtak a szavazástól - elutasította Észak-Korea képviselőjének meghívásáról szóló javaslatot. 34 szavazattal 14 ellen - kilencen tartózkodtak a szavazástól - elutasították a Kínai Népköztársaság képviselőjének meghívásáról szóló javaslatot is.

Az ENSZ közgyűlés politikai bizottságának vitája Lodge-nak, az Egyesült Államok képviselőjének nyilatkozatával kezdődött. Lodge kijelentette, "feladatunk itt az, hogy a fegyverszünet hatásosnak bizonyuljon" és azt állította, hogy az Egyesült Államok a fegyverszüneti egyezmény 60. cikkelyéhez és e cikkely két fél általi koncepciójához" tartják magukat a politikai értekezleten. Lodge azt mondta, hogy az Egyesült Államok és a 14 más ország által benyújtott határozati javaslat "az őket érintő javaslatokat tartalmazza".

Megmagyarázva a javaslat feltételeit, Lodge kijelentette: "Az értekezleten a 60. cikkely által előírt konkrét kérdéseket fogjuk megvitatni, hogy előrevigyük a koreai béke ügyét. Ha az értekezlet eléri ezt a célt - folytatta Lodge - megnyílik az út más kérdések további megvitatása előtt is, beleértve más értekezletek összehívásának kérdését, több távolkeleti kérdés megvitatása érdekében.

Természetesen elvárjuk - jelentette ki Lodge, - hogy azok az országok, amelyeknek különösen komoly érdekeik fűződnek az értekezlet elé tartozó kérdésekhez, részt fognak venni rajta.

Az a határozat, amelyet most a Koreával kapcsolatos értekezlet résztvevőiről hozunk, semmiesetre sem határozza meg, ki vesz részt a további tárgyalásokon és értekezleteken".

Ezután Schumann francia képviselő szólalt fel, kijelentve, hogy a fegyverszünetnek első lépésnek kell lennie Korea egységének helyreállítása felé és lehetővé kell tennie "Korea és szomszédai között a normális kapcsolatok helyreállítását és ezzel elő kell segítenie a távolkeleti béke és biztonság helyreállítását. Annak érdekében, hogy e célt elérjük - mondotta Schumann - logikus, hogy mindazoknak, akiknek részvétele hasznos a tárgyalásokon, meghívót kell küldeni. Röviden szólva: kívánatos, hogy az értekezlet ne két egymás ellen küzdő ellentétes tábor legyen, hanem éppen ellenkezőleg, nyissa meg az utat az előttünk álló kérdések közös megvitatása számára".

/folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 11. kiadás

1953. augusztus 19.

11 óra 50 perc

/Az ENSz közgyűlés politikai bizottságának...folyt./ T-KG/Mh/Mk Hy Kt

Schumann javasolta, hogy az értekezletet tartsák meg Genfben és kijelentette, hogy az értekezletnek magának kell meghatároznia napirendjét.

Schumann befejezésül kijelentette: "A koreai kérdéssel foglalkozó tárgyalások, amelyeket hamarosan meg kell kezdeni - teremtsék meg azt a légkört, amely kedvez a délkeletázsiai pacifikálásnak".

Az ezután felszólaló Lloyd angol küldött szintén követelte, hogy a politikai értekezletet keréksztalértekezletként tartsák meg. Kijelentette, hogy Anglia nem akarja örökké tenni a két szembenálló fél koncepcióját, hogy valamilyen "politikai Panmindzson"-félét készítsenek elő. Lloyd helyeslően nyilatkozott Ausztrália és Új-Zéland közös határozati javaslatáról, amely javasolja, hogy a politikai értekezletre hívják meg a Szovjetuniót. Anglia - mondotta Lloyd - javasolja, hívják meg az értekezletre Indiát, mert hatalmas ázsiai ország és mert a koreai fegyverszünet elérésére törekedve, kezdeményezéseket tett.

Az értekezlet napirendjével kapcsolatban Lloyd azt a reményét fejezte ki, hogy a küldöttek most nem foglalnak el hajthatatlan álláspontot ebben a kérdésben és hogyha a koreai kérdést rendezik, gyorsan fel lehessen vetni más kérdéseket is, beleértve Indokina kérdését, amelyet Schumann említett.

Lloyd befejezésül kijelentette, Anglia nagy jelentőséget tulajdonít annak az elvnek, hogy az ENSz-t tájékoztatni kell az értekezlet munkájának menetéről. "Ha az ügy menete során - mondotta - zsákutcába jutunk, szükséges, hogy az ENSz kísérelje meg ennek felszámolását".

Spender, Ausztrália képviselője szintén rámutatott, hogy az értekezletnek a megegyezés szellemében kell lefolynia, mint a keréksztalértekezletnek. Spender szavai szerint Ausztrália támogatja a Szovjetunió meghívásáról szóló javaslatot, mert az értekezlet nem vezethet sikerre a Szovjetunió részvétele nélkül.

Új-Zéland képviselője hasonló álláspontot fejtett ki.

Ezután Lodge, az Egyesült Államok képviselője szólalt fel, aki rámutatott, hogy az Egyesült Államok teljes mértékben készek /folyt. köv./ L

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 12. kiadás

1953. augusztus 19.

11 óra 55 perc

/Az ENSz közgyűlés politikai bizottságának...folyt./ T-KG/Mh/Mk Hy Kt

"megengedni" a Szovjetunió "részvételét" az értekezleten. Lodge szavai szerint azonban a Szovjetunió nem vehet részt az értekezlet munkájában azoknak az "oldalán", akik részt vettek az Egyesült Nemzetek műveleteiben. Lodge a továbbiakban azt állította, hogy a Szovjetunió nem vehet részt az értekezlet munkájában semleges államként. Ezzel a bizottság délelőtti ülése véget ért. /MTI/

Az ENSz közgyűlés politikai bizottságának augusztus 18.-i délutáni ülése

T-10 KG/Mh/Mk Hy Kt
16

New York, 1953. augusztus 19./TASzSz/

Az ENSz közgyűlés politikai bizottsága augusztus 18.-i délutáni ülésén folytatta a Koreával foglalkozó politikai értekezlet összehívásának megvitatását.

Hollandia és Belgium képviselője támogatta a 15 hatalom határozati javaslatát és felhívta a közgyűlést, "tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést" az értekezlet összehívásának megkönnyítésére "a legkedvezőbb légkör" megteremtésével. Van Balluseck, Hollandia képviselője azt állította, hogyha a politikai értekezlet sikeresen rendzi a koreai kérdést, akkor utat nyit más távolkeleti kérdésnek szélesebbkörű megvitatására. Van Balluseck kijelentette azt is, hogy Hollandia támogatja azokat a határozati javaslatokat, amelyek javaslatot tartalmaznak a Szovjetunió és Indiának az értekezleten való részvételét illetően.

Nisot, Belgium képviselője kijelentette, hogy a közgyűlésnek minden lehető meg kell tennie a régebben előforduló kölcsönös vádaskodások elkerülésére, hogy ne kerüljön veszélybe a békés rendezés lehetősége.

Hollandia és Belgium képviselőjének felszólalása után, mivel más nem kívánt felszólalni, a politikai bizottság elnöke az ülést bezárta. /MTI/

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 13. kiadás

1953. augusztus 19.

13 óra 20 percre

Az Iráni Néppárt központi bizottságának felhívása az iráni néphez

T-3 KG/Mh/Mk Már Kt T e h e r á n , 1953. augusztus 19. /M.SzSz/
17

A "Szadzsaat" augusztus 18.-án "A Néppárt központi bizottsága úgy véli, hogy a jövő győzelmei elérése érdekében fel kell számolni a monarchiát, ki kell kiáltani a köztársaságot, biztosítani kell a demokratikus szabadságjogokat, meg kell semmisíteni az imperializmus támaszpontjait" címmel közli a Néppárt központi bizottságának felhívását az iráni néphez. A felhívásban többek között ez áll: "Amíg nem semmisítik meg gyökerestől a monarchiát, az árulás tüzfészke fennmarad és árulókat fog szülni... /az Iráni

Az imperializmus ellen harcoló iráni nemzeti társaság augusztus 16.-i teheráni tömegtüntetésének egyik fő jelszava volt: "Le a monarchiával, éljen a demokratikus köztársaság". A monarchia megszüntetésének és a köztársaság megteremtésének kérdését haladéktalanul népszavazásra kell bocsátani és szabad demokratikus választások útján alkotmányozó gyűlést kell összehívni az alkotmány megváltoztatására és kiegészítésére...

Aki régenstanács létesítése útján fenn akarja tartani a monarchiát - mondja a felhívás - vagy az elmenekült sahot más bencenekel akarja pótolni, elárulja a nemzeti függetlenségért küzdő mozgalmakat és együttműködik a gyarmatosítókkal... A sah - az imperializmus elsőszánu ügynöke - elmenekült. A gyarmatosítók más ügynökei, más összeesküvés fészkek azonban megmaradtak, ezért a veszély továbbra is fennáll".

A Néppárt központi bizottsága megállapítja, hogy "az amerikai imperialisták az angol imperialistákkal vállvetve részt vettek az áruló összeesküvésben" és kijelenti:

"A leghatározottabban meg kell fosztani az amerikai bűnözőket attól a lehetőségtől, hogy befolyásukat összeesküvések szervezésére használják fel".

"Ebből a célból - mondja a felhívás - meg kell valósítani az iráni nép régi jelszavait: "Üzzenek ki az országból minden amerikai tanácsadót, számolják fel az egész országban a Truman-programm "4. pontja" megvalósításával foglalkozó hivatal intézményeit, zárják be az amerikai konzulátusokat és a többi amerikai kémközpontokat, érvénytelenítsenek minden rabszolgaságba döntő katonai és politikai szerződést, üzzék ki az országból azokat a külföldi politikusokat, akik beavatkoznak az ország belügyeibe és /a lvt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 14. kiadás

1953. augusztus 19.

13 óra 20 perc

/Az Iráni Néppárt központi bizottságának...folyt./ T-3 KG/Mh/Mk Már Kt

ne adjanak engedélyt számukra az Iránba való visszatérésre, mozdítsák el minden felelős állami állásból a leleplezett angol és amerikai bérenceket, állítsák őket bíróság elé és áruló tevékenységükért büntessék meg őket".

A felhívás a továbbiakban hangsúlyozza: "Minden erőfeszítést meg kell tenni annak érdekében, hogy a lehető leggyorsabban az egész országban a következő szabadságjogokat: a pártok, demokratikus szervezetek és szakszervezetek szabadságának megvalósítását, az ostromállapot megszüntetését, a szabadságot korlátozó minden törvény érvénytelenítését, minden politikai fogoly szabadlábra helyezését és az iráni népet valóban képviselő, a gyarmatosítás ellen a Közép-Keleten folytatott harc legbiztosabb támaszát képező Néppárt szabad tevékenységének biztosítását.

Az említett célok, az imperialisták feletti végleges győzelem elérése érdekében - mondja a felhívás - első és alapvető lépés az összes nemzeti imperialista-ellenes erők egységfrontjának megteremtése... Az imperializmus az egész nép ellensége, ezért az ellene folytatott sikeres harc érdekében szükséges, hogy a lakosság minden rétege - azaz a munkások, parasztok, értelmiségiek, kisiparosok, nemzeti kapitalisták és kereskedők, valamint minden becsületes elem, amelynek érdeke a szabadság és a nemzeti függetlenség, - kezdet nyujtson egymásnak és egységfrontba egyesüljön.

Ilyen egységfront megalakítása érdekében - mondja befejezésül a felhívás - a Néppárt kész ösztönözni együttműködni minden párttal és gyarmatosítás-ellenes szervezettel és személlyel". /MTI/

A "TASzSz" jelentése az iráni eseményekről

T-2 KG/Mh/Mk Már Kt Teherán, 1953. augusztus 19. /TASzSz/

18
A "Nirüe Szevvom" augusztus 18.-i vezércikkében azt írja, hogy az iráni nép történelme során mindig mélyszélesen szenvedett a zsarnok sahk kormányzása miatt és ezért többé nem tűrheti a sahszarnokságát.

A jelenlegi körülmények között - írja a lap - a kormánynak régenstanácsot kell létesítenie, de az államforma kérdését a népnek kell véglegesen eldöntenie.

/folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 15. kiadás

1953. augusztus 19.

13 óra 25 perc

/A "TASzSz" jelentése...folyt./ T-2 KG/Mh/Mk Már Kt

A nép végleg meg akarja semmisíteni a Pahlevi-dinasztiát, mert uralkodása hazaárulások, bűnök és az idegenek kiszolgálásának láncolata volt.

A lap befejezésül rámutat, hogy az ország további sorsa eldöntésének legjobb módszere a népszavazás. /MTI/

A szovjet kormány javaslatai megfelelnek Franciország és Európa biztonsága érdekeinek

& D/Za/Mk Hy Kt
19

P á r i z s , 1953. augusztus 19. /MTI/

A szovjet kormánynak a német kérdés megoldására tett javaslataival foglalkozik Yves Moreau, a "L'Humanité"-ben. Rámutat, hogy a szovjet javaslatok Franciország számára új lehetőséget jelentenek a német újrafelfegyverzés veszélyének elhárítására. Ugyanakkor az amerikai állásponthoz szolgáiban ragaszkodó kormányok megtartása csupán a német választások körül folyó végnélküli és kétségkívül meddő vitára nyújt kilátást. Ez a vita spanyolfalként szolgálna az agresszió és a revans erői fokozott ütemű felépítésének leplezésére. Miközben végnélküli vitákat folytatnának a szavazófülkékkel kapcsolatos rendelkezésekről, Krupp nyugodtan tovább gyártaná ágyait. Emiatt azonban nem kell nyugtalanzkodni, csak a szavazófülkék miatt, - állapítja meg gnyosan Yves Moreau és végül ezt írja:

A Szovjetunió javaslatai teljes mértékben megfelelnek mind Franciország, mind az európai biztonság érdekeinek. E javaslatokat helyesléssel kellene fogadnia minden olyan francia kormánynak, amely méltó erre a névre.

M T I . K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 16. kiadás 1953. augusztus 19. 13 óra 45 perc

A francia sztrájkhelyz.

& D/Za/Mk Hy Kt P á r i z s , 1953. augusztus 19. /MTI/
20

A francia dolgozók sztrájkmozgalma lankadatlanul tovább-
tart. Párizsban a Metro és az autóbusszközlekedés dolgozói továbbra
is sztrájkolnak.

A kereskedelmi tengerészek csütörtökön 24 órás sztrájkot
tartanak.

nagy
Párizsban a csarnoki/kereskedők, kihasználva a Laniel-
kormány magatartását, jelentősen emelték az élelmiszerárakat. A gyümölcs
ára 100-300 százalékkal emelkedett és jelentősen megrágult a hus is.

Kedden Laniel miniszterelnök fogadta a Francia Szocia-
lista Párt küldöttségét. A megbeszélés után Guy Mollet, a párt főtit-
kára kijelentette, hogy a szocialisták szolidárisak a "szabad" szakszer-
vezetekkel.

Tüntetések, rendőrterror Marokkóban

& D/Za/Mk Hy Kt P á r i z s , 1953. augusztus 19. /MTI/
21

Uzsda keletmarokkói városban kedden hatalmas tüntetések
voltak. A rendőrség tüzet nyitott a tüntetőkre és két marokkóit meg-
ölt. A városban katonaságot vontak össze és katonai repülőgépek
keringenek a város felett.

Mint az "AFP" Rabatból jelenti, a Marokkói Kommunista Párt
nyilatkozatot adott ki, amelyben megbélyegzi Glaui pasa mesterkedé-
seit. Hangoztatja, hogy e mesterkedésekkel a gyarmatosítók összees-
küvését igyekekszik előmozdítani.

Az "Associated Press" rabati tudósítója jelenti: "Meg-
bizható francia és amerikai forrásokból származó értesülések szerint
a marokkói szultán nem írta alá azokat a francia okmányokat, amelyek
minden állami hatalmától megfosztották volna". - Nyilvánvalóan ezek-
ről az ugynevezett reform-tervezetekről van szó, amelyekről a francia
kormány azt jelentette, hogy a szultán aláírta őket.

M /folyt.köv./

M T I . K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 16. kiadás

1953. augusztus 19.

13 óra 25 perc

A francia sztrájkhelyzet

& D/Za/Mk Hy Kt

P á r i z s , 1953. augusztus 19. /MTI/

20

A francia dolgozók sztrájkmozgalma lankadatlanul tovább-
tart. Párizsban a Metro és az autóbusszközlekedés dolgozói továbbra
is sztrájkolnak.

A kereskedelmi tengerészek csütörtökön 24 órás sztrájkot
tartanak.

nagy

Párizsban a csarnoki/kereskedők, kihasználva a Laniel-
kormány magatartását, jelentősen emelték az élelmiszerárakat. A gyümölcs
ára 100-300 százalékkal emelkedett és jelentősen megrágult a hus is.

Kedden Laniel miniszterelnök fogadta a Francia Szocia-
lista Párt küldöttségét. A megbeszélés után Guy Mollet, a párt főtit-
kára kijelentette, hogy a szocialisták szolidárisak a "szabad" szakszer-
vezetekkel.

Tüntetések, rendőrterror Marokkóban

& D/Za/Mk Hy Kt

P á r i z s , 1953. augusztus 19. /MTI/

21

Uzsda keletmarokkói városban kedden hatalmas tüntetések
voltak. A rendőrség tüzet nyitott a tüntetőkre és két marokkóit meg-
ölt. A városban katonaságot vontak össze és katonai repülőgépek
keringenek a város felett.

Mint az "AFP" Rabatból jelenti, a Marokkói Kommunista Párt
nyilatkozatot adott ki, amelyben megbélyegzi Glauí pasa mesterkedé-
seit. Hangoztatja, hogy e mesterkedésekkel a gyarmatosítók összees-
küvését igyekekszik előmozdítani.

Az "Associated Press" rabati tudósítója jelenti: "Meg-
bizható francia és amerikai forrásokból származó értesülések szerint
a marokkói szultán nem írta alá azokat a francia okmányokat, amelyek
minden állami hatalmától megfosztották volna". - Nyilvánvalóan ezek-
ről az ugynevezett reform-tervezetekről van szó, amelyekről a francia
kormány azt jelentette, hogy a szultán aláírta őket.

M /folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 17. kiadás

1953. augusztus 19.

13 óra 30 perc

/Tüntetések, rendőrterror Marokkóban...folyt./ ö M ár/Sp/Mk Hy Kt

A "Reuter" jelentése szerint ma összeül a francia minisztertanács, hogy megvitassa a marokkói helyzetet és megkísérelje a marokkói kérdés megoldását.

A londoni rádió közli, hogy Guillaume tábornok marokkói francia főhelytartó újabb megbeszélést folytatott Párizsban Laniel miniszterelnökkel és a kormány több más tagjával.

xxx

Az Arab Liga Kairóban kedden este bejelentette, hogy tagjai tiltakoztak a francia, angol és amerikai kormányoknál a franciák marokkói politikája ellen. Az arab államok küldöttei a marokkói kérdést az ENSZ-ben is felvetik.

Külföldi visszhangok a szovjet kormányok a német kérdéssel a három nyugati hatalomhoz intézett jegyzékére

T-12 KG/Mh/Mk Mi Kt
22

1953. augusztus 19. /TASzSz/

Peking

Augusztus 18.-án valamennyi kínai lap közölte a szovjet kormány jegyzékét Franciaország, Nagybritannia és az Egyesült Államok kormányához a német kérdéssel.

Varsó

Augusztus 18.-án valamennyi központi lap közölte a szovjet kormányok a német kérdéssel Franciaország, Nagybritannia és az Egyesült Államok kormányokhoz intézett jegyzékének teljes szövegét, valamint a Német Demokratikus Köztársaság Minisztertanácsának ezzel kapcsolatos rendkívüli üléséről szóló jelentést, hogy a szovjet kormány elhatározta, meghívja a Német Demokratikus Köztársaság kormányküldöttségét Moszkvába.

A lapok széleskörűen kommentálják a szovjet kormány jegyzékét és úgy jellemzik, mint nagy hozzájárulást a német kérdés megoldásához, valamint Európa és az egész világ békéjének megszilárdításához.
/folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 17. kiadás

1953. augusztus 19.

13 óra 30 perc

/Füntetések, rendőrterror Marokkóban...folyt./ ö Már/Sp/Mk Hy Kt

A "Reuter" jelentése szerint ma összeül a francia minisztertanács, hogy megvitassa a marokkói helyzetet és megkísérelje a marokkói kérdés megoldását.

A londoni rádió közli, hogy Guillaume tábornok marokkói francia főhelytartó újabb megbeszélést folytatott Párizsban Laniel miniszterelnökkel és a kormány több más tagjával.

xxx

Az Arab Liga Kairóban kedden este bejelentette, hogy tagjai tiltakoztak a francia, angol és amerikai kormánynál a franciák marokkói politikája ellen. Az arab államok küldöttei a marokkói kérdést az ENSZ-ben is felvetik.

Külföldi visszhangok a szovjet kormánynak a német kérdésről a három nyugati hatalomhoz intézett jegyzékére

T-12 KG/Mh/Mk Mi Kt
22

1953. augusztus 19. /TASzSz/

Peking

Augusztus 18.-án valamennyi kínai lap közölte a szovjet kormány jegyzékét Franciaország, Nagybritannia és az Egyesült Államok kormányához a német kérdésről.

Varsó

Augusztus 18.-án valamennyi központi lap közölte a szovjet kormánynak a német kérdésről Franciaország, Nagybritannia és az Egyesült Államok kormányához intézett jegyzékének teljes szövegét, valamint a Német Demokratikus Köztársaság Minisztertanácsának ezzel kapcsolatos rendkívüli üléséről szóló jelentést, hogy a szovjet kormány elhatározta, meghívja a Német Demokratikus Köztársaság kormányküldöttségét Moszkvába.

A lapok széleskörűen kommentálják a szovjet kormány jegyzékét és úgy jellemzik, mint nagy hozzájárulást a német kérdés megoldásához, valamint Európa és az egész világ békéjének megszilárdításához.
/folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 18. kiadás

1953. augusztus 19.

13 óra 30 perc

/Külföldi visszhangok a szovjet jegyzékre...1.folyt./ T KG/Mh/Mk Mi Kt

A "Trybuna Ludu" "A német militarizmus ujjaszületése ellen, az európai tartós békéért" című vezércikkében ezt írja: A szovjet kormány új békés kezdeményezése kifejezi az európai béke biztosítására törekvő népek, de mindenekelőtt a Németországgal szomszédos népek és a német nép érdekeit.

A szovjet javaslatok mélységesen demokratikus jellege mellett - állapítja meg a lap - ki kell emelni, hogy a javaslatok konkrétak és reálisak. Ezek a javaslatok az arra irányuló eldöntés erőfeszítéseket fejezik ki, hogy megteremtsék az alapokat Németország békés egyesítésére és a békeértékeket összehívására Nagybritannia, a Szovjetunió, Egyesült Államok, Franciaország, Lengyelország, Csehszlovákia, Belgium, Hollandia és más, a hitlerista Németország ellen háborút viselő államok részvételével. A szovjet jegyzék javasolja, hogy a Német Demokratikus Köztársaság és Nyugat-Németország parlamenti létesítései ideiglenes össznémet kormányt a demokratikus szervezetek széleskörű részvételével. Az ideiglenes össznémet kormány megalakítása reális lépés volna előre, még akkor is, ha az első időben csak korlátozott funkciókat valósítana meg a Német Demokratikus Köztársaság és Nyugat-Németország kormányának fennmaradása mellett. Minden nép, minden ember, akinek szemében drága a béke - írja a továbbiakban a cikk, - üdvözli a szovjet jegyzéket, mint kiemelkedő lépést a német kérdés békés megoldásának és az európai béke megszilárdításának útján.

A "Zycie Warszawy" "Hogyan kell megoldani a német kérdést" című cikkében ezt írja: A fasiszmus és a hitlerizmus nyugatnémetországi ujjaszületésének láttán minden nép és elsősorban Németország szomszédai és maguk a németek vetik fel a kérdést - miként lehet elkerülni, hogy a revansizisták, militaristák és fasiszták Nyugat-Németországban oceanntuli támogatóikkal és cinkosaikkal együtt ne döntsék a világot ismét a háború örvényébe? Erre - állapítja meg a lap - csak egy válasz van: teremtsék meg az egységes, demokratikus és békeszerető Németországot.

Prága

Augusztus 18.-án valamennyi csehszlovák lap első oldalán közölte a szovjet kormány jegyzékét Franciaország, Nagybritannia és az Egyesült Államok kormányához a német kérdésről.

Budapest

A "TASZSZ" iroda jelenti, hogy a "Szabad Nép" augusztus 18.-án közölte a szovjet kormánynak Franciaország, Nagybritannia /folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

19. kiadás

1953. augusztus 19.

14 óra perc 45

/Külföldi visszhangok a szovjet jegyzékre...2.folyt./ T KG/Mh/Mk Mi Kt

és az Egyesült Államok kormányához a német kérdéstről intézett jegyzékének teljes szövegét és a többi lapok ismertették a jegyzék szövegét.

A "TASzSz" iroda részletesen ismerteti a "Szabad Nép" "Európa békéjének és biztonságának nagy programja" című vezércikkét.

Bukarest

Valamennyi augusztus 18.-i bukaresti lap közölte a szovjet kormány jegyzékét Franciaország, Nagybritannia és az Egyesült Államok kormányához a német kérdéstről.

Szófia

Augusztus 18.-án valamennyi bolgár lap közölte a szovjet kormány jegyzékét Franciaország, Nagybritannia és az Egyesült Államok kormányához a német kérdéstről.

Tirana

Augusztus 18.-án a "Zeri i Popullit" és a "Baskim" című albán lapok közölték a szovjet kormánynak Franciaország, Nagybritannia és az Egyesült Államok kormányához a német kérdéstről szóló jegyzékének teljes szövegét.

Augusztus 17.-én a tiranai rádió közölte a szovjet kormány jegyzékének teljes szövegét.

Berlin

T-12 p1/v1

A Német Demokratikus Köztársaság lakossága és minden békeszerető német őszinte hálával és egyetértéssel fogadta azt az újabb jegyzéket, amelyet a szovjet kormány a német kérdésben a három nyugati hatalom kormányához intézett. Megállapítják: ez a jegyzék újabb bizonyítéka annak, hogy a szovjet kormány őszintén törekszik a német probléma mielőbbi megoldására. A Szovjetunió békés kezdeményezésére lelkesen helyeslő visszhangok érkeznek a Német Demokratikus Köztársaság valamennyi részéből, a lakosság legkülönbözőbb rétegeitől.

Augusztus 17.-én Berlin demokratikus övezetének számos vállalatában a dolgozók gyűléseken vitatták meg a szovjet kormány új jegyzékét. Ezeken a gyűléseken, amelyeken felszólaltak a kormány tagjai, /folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 20. kiadás

1953. augusztus 19.

14 óra 45 perc

/Külföldi visszhangok a szovjet jegyzékre...3.folyt./ T-pi/VL/kfi/lt

a demokratikus pártok és tömegszervezetek vezetői, kifejezésre jutott a német nép hálája a szovjet kormánynak azért a segítségért, amelyet az egységes, független, demokratikus és békeszerető Németország megteremtéséért vívott nemzeti harcában nyújtott.

A berlini rádiógyár dolgozóinak gyűlésén felszóltak Walter Ulbricht és Hans Loch, a Német Demokratikus Köztársaság miniszterelnökhelyettesei.

Hans Loch úgy jellemezte beszédében a szovjet kormány jegyzékét, mint a Szovjetunió azon eltökélt szándékának újabb bizonyítékát, hogy harcol a béke megőrzéséért, Németország egységéért, továbbá azért, hogy Németország egyenjogú tagként bekapcsolódhasson a békeszerető népek családjába.

"Nagy segítség ez számunkra - hangsúlyozta Hans Loch. - A szovjet kormány jegyzékében foglalt javaslatok megfelelnek minden becsületos német legbensőbb óhajainak és követeléseinek... Ha az Egyesült Államok kormánya, - amely ügynökei segítségével koldus-csomagokat osztogat, - valóban komolyan óhajt segíteni a német népnek, akkor el kell fogadnia a Szovjetunió javaslatait, amelyek a háború következményeivel kapcsolatos pénzügyi és gazdasági kötelezettségek jelentős könnyítését is előírnyozzák".

Ezután Walter Ulbricht miniszterelnökhelyettes szólalt fel a gyűlésen. Utalt arra, hogy a szovjet kormány újabb jegyzéke lerakja a német kérdés békés rendezéséhez vezető utat.

A Német Demokratikus Köztársaság és Nyugat-Németország minden lakosa ezért üdvözli lelkes örömmel a szovjet jegyzéket, mert ez reális utat mutat Európa tartós békéjének biztosításához. Semmit sem kívánunk annyira - hangsúlyozta befejezésül Walter Ulbricht - mint azt, hogy az egész nép békeakarátának egybehangzó kifejezésével sikerüljön biztosítani a szovjet javaslatok elfogadását a nyugati hatalmak részéről, amelyek eddig igyekeztek akadályokat gördíteni a német békeszerződés és a szovjet javaslatokkal való egyetértés elé.

Ezután a gyár kollektívájának képviselői felszólalásukban üdvözölték a szovjet kormány újabb jegyzékét. Kiemelték a jegyzék nagy jelentőségét a német kérdés gyors, békés megoldása szempontjából.

/folyt.köv./

Ko

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 21. kiadás

1953. augusztus 19.

óra 10 perc

/Külföldi visszhangok a szovjet jegyzékre...4.folyt. / T-12 By/Sp/Mk M1 Kt

Az adlershofi Sehering népi tulajdonban lévő vállalat kollektívájának gyűlésén Heinrich Rau és Otto Nusehke, a Német Demokratikus Köztársaság miniszterelnökhelyettesei mondtak beszédet a szovjet kormány jegyzékéről.

Ez a jegyzék lelkesedéssel tölt el minden német hazafit - mondta Heinrich Rau.

Otto Nusehke, a Német Demokratikus Köztársaság miniszterelnökhelyettese leleplezte Adenauer nemzetellenes politikáját, amely a tárgyalások és a németek közötti megegyezés meghiusítása iránt irányul és amely az Egyesült Államok uralkodó körei, valamint a nyugatnémet monopolisták érdekében agresszív célokat követ.

"Mi - mondta Otto Nusehke - nem akarunk az amerikai háboru tervek objektumává válni. Végre békét akarunk. E magasztos évl érdekében mindenkinek sikra kell szólnia".

A berlini demokratikus sajtó vezető helyen közölte a Német Demokratikus Köztársaság lakosságának a szovjet kormány jegyzékével kapcsolatos számos visszhangját. Azok a lapok, amelyek nem jelennek meg hétfőn, augusztus 18.-án közölték a jegyzék teljes szövegét. A szovjet kormány jegyzékével kapcsolatosan hiranyagokat a lapok vastagbetűs címfeliratokkal közölték: "A Szovjetunió megmutatja a német kérdés megoldásának reális útját" /Der Morgen/, "A Szovjetunió kielégíti a német nép igazságos nemzeti követeléseit" /Neues Deutschland/, "A Szovjetunió javaslatai megfelelnek minden német akaratának" /Tribüne/, stb.

Mindenütt hatalmas visszhangot keltettek azok a javaslatok, amelyeket a szovjet kormány Németország egységének békés értekezlet összehívásával való helyreállítására és ideiglenes össznémet kormány megalakítására előterjesztett - írja a "Neues Deutschland". A német nép hazafias erői az újabb jegyzék és a jegyzékben foglalt javaslatokat nagy segítségnek tekintik az egységes, független, demokratikus és békeszerető Németország megteremtéséért folyó harcokban.

Különbösen örömmel fogadták egész Németországban a javaslatot, amely azt indítványozza, hogy 1954 január 1.-től kezdve mentessék fel Németországot a jóvátétel és a háboru utáni államadósság fizetésétől, valamint, hogy korlátozzák a megszálló csapatok Németország területén való tartózkodásával járó magas költségeket. /folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 22. kiadás

1953. augusztus 19.

14 óra 50 perc

/Külföldi visszhangok a szovjet jegyzékre...5.folyt./ T-12 By/Sp/Mk M1 Kt

Az általános vélemény az - emeli ki a "Neues Deutschland" - hogy ez a szovjet jegyzék újabb reális lépést jelent a nemzetközi feszültség eloszlatása, a béke és a biztonság megszilárdítása érdekében.

A "National-Zeitung", a Nemzeti Demokratapárt lapja vezércikkében ezeket írja:

"Nincs olyan német, aki nem fogadja mélyvívéses hálával ezeket a javaslatokat! Mi németek saját történelmünkben tudjuk, hogy a béke minden nép legelső és létfontosságú szükséglete".

A lap idézi a jegyzéknek azt a részét, amely megállapítja, hogy senki sem tagadhatja azt, hogy Németországnak olyan nagyhatalomként való megújodása, amely méltó arra, hogy elfoglalja az őt illető helyet a több hatalom körében, csak a német állam békés és demokratikus fejlődése útján, a béke megszilárdítására és a nemzetközi biztonság elmélyítésére törekvő többi állammal való baráti együttműködés útján lehetséges. Ezután hangsúlyozza a lap, hogy a javaslat az összes békeszerető népek, köztük a német nép érdekeit is kifejezi.

A szovjet javaslatok - hangsúlyozza befejezésül a "National-Zeitung" - megmutatják az utat létfontosságú nemzeti kérdéseink: az egység, a béke, a függetlenség és a jólét megoldása felé".

T-12 KG/Mh

Bonn

Az "AFP" bonni tudósítójának jelentése szerint Adenauer augusztus 17.-én sajtóértekezleten nyilatkozott a német kérdéssel szülő szovjet jegyzékről és kijelentette, hogy Németország számára a békeszerződésre vonatkozó szovjet javaslatok elfogadása öngyilkosság volna. Semilyen körülmények között sem fogadjuk el ezeket a javaslatokat - jelentette ki Adenauer - igaz, Németországot egyesíté-
nék, de el volna szigetelve.

9 Adenauer a továbbiakban kijelentette, hogy nem hisz a Szovjetunió részéről fenyegető fegyveres agresszió lehetőségében és ugyanakkor azt állította, hogy a szovjet politika célja Európa érintetlen ipari potenciáljának meghódítása a hidegháború segítségével.

Adenauer a továbbiakban az Egyesült Államoknak, Angliának és Franciaországnak a négyhatalmi értekezlet összehívásáról szóló nyilatkozata mögé bujva, befejezésül kijelentette, /folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 23. kiadás

1953. augusztus 19.

14 óra 50 perc

/Külföldi visszhangok a szovjet jegyzékre...6.folyt./ T-12 KG/Mh/Mk Mi Kt

hogy a két Németország parlamentjei vagy kormányai által létrehozandó ideiglenes kormányra vonatkozó szovjet javaslat elfogadhatatlan a bonni kormány számára.

Nyugat-Berlin

A "Reuter" hírügynökség tudósítója jelenti Berlinből:

- Sok nyugatberlini politikus és a legkülönbözőbb politikai irányzatú lapok megegyeznek abban, hogy a Németországra vonatkozó legutóbbi szovjet javaslatokat nem lehet egyszerű "nem"-mel elintézni, hanem tanulmányozni kell őket. Szociáldemokrata és jobboldali körökben egyre többen hangoztatják azt a véleményt, hogy a jegyzékben elegendő új anyag van ahhoz, hogy érdemes lenne tovább tanulmányozni a problémát és esetleg még el is fogadni az előzetes béketárgyalások haladéktalan megtartására vonatkozó szovjet javaslatot.

Egyes jobboldali körökben azonban határozottan visszautasítják a szovjet jegyzéket. Ezekben a körökben kijelentik, hogy a jegyzék célja nyilvánvalóan az, hogy megdöntsék a szeptember 6.-i választásokon Adenauer nyugatnémet kormányát és hajlékonyabb kormány-kombinációt juttassanak hatalomra, amely készebb a megegyezésre....

Berlini szociáldemokrata körökben úgy vélik, lehetségesnek bizonyul beleegyezni az ideiglenes összenémet kormány megalakításába az össznémet választások megtartása előtt a feltétellel, hogy a kormány feladatai a választások előkészítésére korlátozódnak.

xxx

Amint a "Reuter" berlini tudósítója jelenti: Ernst Reuter Nyugat-Berlin polgármestere kijelentette, hogy a szovjet jegyzék "rendkívül érdekes és óriási jelentőségű". Tartózkodott a további kommentároktól, amíg nem tanulmányozza az egész szöveget.

xxx

Az augusztus 17.-i nyugatberlini esti lapok első oldalán, nagybetűs címmel számoltak be a szovjet kormánynak a német kérdésről szóló új jegyzékéről, amelyet Franciaország, Nagybritannia és az Egyesült Államok kormányához intézett.

/folyt.köv./

KO

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 24. kiadás

1953. augusztus 19. 15 óra 45 perc

/Külföldi visszhangok szovjet jegyzékre...7.folyt./ T- 12. By/Vl/Mk M1 Rt

A francia engedéllyel megjelenő "Der Kurier" című lap a következő nagy címfelirattal "Moszkva konkrét javaslatokat tesz" első oldalának teljes szélességében vastag betűkkel szedett jelentést közölt, amelyben kifejti a szovjet jegyzék alapvető tételeit és a szovjet kormánynak a német békeszerződésre vonatkozó tervezetét. A lap kiemeli, hogy "illuzió lenne kétségbevonni" az új szovjet jegyzék által a német nép hangulatára gyakorolt befolyást. Befejezésül a lap ezeket írja: "Erre a javaslatra nem lehet pusztán "nem"-mel vagy kitérő mesterkedésekkel válaszolni. Moszkva ismételten világosan kimondta azt az írat, amit a német probléma megoldásáért követel. Ezzel a konkrét javaslattal foglalkozni kell. Ez a javaslat legalább is erkölcsi kényszert tartalmaz a két fél közötti tárgyalásokra vonatkozóan. Az, hogy e tárgyalások során mi bizonyul végeredményben gyakorlattá megvalósíthatónak, vagy hogy mi nem képezi vita tárgyát, ez már a további fejlemények kérdése".

A "Berliner Nacht-Depesche" című lap a szovjet jegyzékkel való egyetértés szükségességét és azt emeli ki, hogy tárgyalások útján el kell távolítani minden "csapdát". Akkor - állapítja meg a lap - esetleg megkezdődhetnek azok a tárgyalások, amelyek a német békeszerződéssel kapcsolatban a Kreml javasolt.

A "Montag-Morgen" című nyugatberlini szociáldemokrata lap ismerteti a szovjet kormánynak a német kérdésben a három nyugati hatalomhoz intézett jegyzékét.

A lap "váratlannak" nevezi a jegyzéket és kiemeli, hogy a jegyzék "márszékel hangú". A lap egy másik "1954- a jóvátételek vége" című cikkében ezeket írja:

A Szovjetunióknak a német kérdéssel kapcsolatos újabb jegyzéke javasolja a jóvátételi fizetések megszüntetését 1954 január 1.-től kezdve. A jegyzék ugyanakkor a négy nagyhatalommal szemben fennálló háború utáni adósság fizetésének megszüntetését is indítványozza. Ezenkívül javasolja a megszállási költségek korlátozását is.

A lap hangsúlyozza, hogy "a tegnapi szovjet jegyzéket ... gondosan át kell tanulmányozni" és azt ajánlja a nyugati hatalmaknak, hogy "legyenek szintén készek engedményeket tenni".

xxx

Augusztus 18.-án valamennyi nyugatberlini délutáni lap ismertette a szovjet kormánynak a német kérdésben a nyugati hatalmakhoz intézett jegyzékét. /folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 25. kiadás

1953. augusztus 19.

16 óra / perc

/Külföldi visszhangok a szovjet jegyzékre...3.folyt. / T-12 By/Vl/Mk M1 Kt

A "Spandauer Volksblatt", a "Telegraph", a "Die Neue Zeit" című lapok a szovjet jegyzékről szóló jelentéseik alcímeiben hangsúlyozzák, hogy a Szovjetunió értekezlet összehívását javasolta a német békeszerződés kérdéseivel és az ideiglenes ösztönös kormány megalakításával, valamint e kormány funkcióival kapcsolatos kérdések megtárgyalása céljából. A lapok hangsúlyozzák, hogy a szovjet kormány jegyzéke Németország pénzügyi és gazdasági kötelezettségeinek enyhítését irányozza elő.

A "Spandauer Volksblatt" ismerteti Ollenhauernak, a Szociáldemokrata Párt elnökének a szovjet kormány jegyzékével kapcsolatban a "DPA" hírügynökség stuttgarti képviselőjének adott nyilatkozatát. Ollenhauer kijelentette, hogy a szovjet jegyzékben mindennél nagyobb figyelmet érdemel az a tény, hogy ezt a jegyzéket csak a német problémának szentelték.

Ollenhauer véleménye szerint a Szovjetunió most komoly figyelmet fordít legalább az általános elvek meghatározására. Németország egyesítésével kapcsolatban. Mint a jelentés közli, Ollenhauer véleménye szerint nem szabad tulbecsülni "a jegyzék propagandatörekvését". Végül Ollenhauernak az a véleménye, hogy mindkét félnek abba kell hagynia az eredménytelen jegyzékváltásokat és végeredményben le kell ülnie a tárgyaló asztalhoz."

A "Berliner Morgen Post" afeletti aggodalmát fejezi ki, hogy a szovjet kormány újabb jegyzéke befolyást gyakorol a nyugatnémet választókra.

Hamburg

Az "ADN" hírügynökség jelenti Hamburgból:

A "Hamburger Echo", a Német Szociáldemokrata Párthoz közelálló lap vezércikkében mindenekelőtt a szovjet jegyzéknek azzal a részével foglalkozik, amely megállapítja, hogy Nyugat-Németország bevonása az agresszív Északatlanti Egyezménybe, lehetetlenné teszi Nyugat-Németország és Kelet-Németország egyesítését. A lap ezeket írja:

"Aki erről eddig nem vett tudomást, vagy aki felült a szövetségi kancellár olyan kijelentéseinek, hogy a szövetségi köztársaság csatlakozása a nyugati katonai szövetséghez békés úton megvalósítható, annak most másról kell meggyőződnie.

/folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 26. kiadás

1953. augusztus 19.

16 óra 05 perc

/Külföldi visszhangok a szovjet jegyzékre...9.folyt./ T-12 By/Vl/Mk M1 Kt

Hallstein bonni külügyminisztériumi államtitkár nemrégén kijelentette, hogy csak két lehetőség áll fenn: vagy el kell fogadni Németország mostani széttagolt állapotát, vagy szorgalmazni kell azt, hogy egész Németország csatlakozzék az egyesüléshez. /Ugynevezett európai egyesüléshez. A TASzSz szerk. megjegyzése/.

Vajjon csupán két lehetőség áll fenn? Itt önkéntelenül felmerül a kérdés: komolyan óhajtja-e a Washington vezette hivatalos Bonn Németország egyesítését vagy pedig ürügyet keresnek ahhoz, hogy lehetetlenné tegyék az egységet, amelyről oly sok és ékesszóló frázist hangoztatnak? A németek azonban - függetlenül attól, hogy a nyugati övezetekben vagy a Német Demokratikus Köztársaságban élnek - nemcsak azt a két lehetőséget látják, amelyről Hallstein szól. A németek már megunták a jegyzékváltást.

Valószínűleg ma holnap hallani lehet majd, hogy nem alakult ki "semilyen új helyzet". A szovjet jegyzékben azonban akadnak megnyilatkozások, amelyek megérdeklődnek azt, hogy megvitatásuk őket. Példaként elegendő rámutatni a Szovjetunióknak csupán arra a kijelentésére, amelynek értelmében nem szabad figyelmen kívül hagyni azt, hogy a nyolc évvel ezelőtt tartott potsdami értekezlet óta nem csekély változások történtek és ezeket a változásokat figyelembe kell venni.

A brit miniszterelnöknek a legmagasabb színvonalú értekezlet összehívására tett javaslata a szovjet jegyzék után idősebbé vált, mint valaha. Ha a nyugati hatalmak és a szövetségi kormány komolyan óhajtja Németország egyesítését, akkor nem lehet többé a Szovjetunió kezében hagyni a kezdeményezést a nemzetközi feszültség eloszlatása szempontjából oly döntő jelentőségű kérdésben".

NewYork

Az amerikai lapok nagy figyelmet fordítanak a szovjet kormány jegyzékére.

A "NewYork Times" a hivatalos washingtoni személyiségeknek a szovjet jegyzékkel kapcsolatos véleményét kommentálva ezeket írja: "Moszkva zavarba hozta jegyzékével washington diplomáciai köröket. A Szovjetunió ebben a jegyzékében javasolta, hogy legkésőbb hat hónapon belül tartsanak békeértekezletet a német kérdéssel kapcsolatban".

Az "Associated Press" hírügynökség washingtoni tudósítója a szovjet jegyzéket kommentálva kiemeli, hogy a szovjet javaslatok

II

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 27. kiadás

1953. augusztus 19.

16 óra 10 perc

/Külföldi visszhangok a szovjet jegyzékre...lo.folyt./ T-12 By/^V1/Mk Mi
Kt

"hivatalos amerikai személyiségek véleménye szerint állítólag kísérletet jelentenek arra, hogy befolyást gyakoroljanak a küszöbönálló nyugatnémet választásokra".

"Hivatalos személyiségek véleménye szerint - mutat rá a tudósító - a Szovjetunió biztatni akarja a nyugatnémet országi erőket, hogy ezek eltávolíthassák Adenauert és új nyugatnémet kormányt alakíthassanak, amely ellenzi majd az európai védelmi közösség egész eszméjét, amelynek keretein belül tulajdonképpen Nyugat-Németországot akarják ujrafelfegyverezni".

Az "United Press" washingtoni tudósítója szerint amerikai hivatalos személyiségek kijelentették, hogy az Egyesült Államoknak "rendkívül gondosan kell tanulmányozniuk azokat a szovjet javaslatokat, amelyek a mostani keletnémetországi és nyugatnémetországi kormány részvételével ideiglenes össznémet kormány alakítására irányulnak."

A "New York Times" berlini tudósítója ezeket írja: "Általános vélemény szerint az egyesülési törekvés a németek körében oly erős, hogy politikailag veszélyes lenne egyenesen elutasítani a szovjet javaslatokat".

Washington

Az amerikai külügyminisztérium szóvivője közlés céljából átnyújtotta a sajtónak az amerikai külügyminisztérium nyilatkozatát a szovjet kormányhoz a német kérdéssel kapcsolatos jegyzékről. Az amerikai külügyminisztérium kitérve a szovjet jegyzék lényegére vonatkozó nézetének világos kifejtése előtt, kiemelte nyilatkozatában, úgy látszik, hogy a szovjet jegyzék a jövő évre halasztja a négy külügyminiszternek a három hatalom által javasolt tanácskozási összehívását, noha erről a szovjet jegyzékben nincs is szó.

/folyt. köv./ 2

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 28. kiadás

1953, augusztus 19. 16 ó 20 p

/Külföldi visszhangok a szovjet jegyzékre...ll. folyt./ Mi, Kt
T-12 nt/b/b

L o n d o n

A későn megjelenő angol reggeli lapok vezető helyen foglalkoznak a szovjet kormány jegyzékével, amelyet a három nyugati ország kormányához intézett a német kérdésben. Sok lap részleteket közöl a hírügynökségek által közzétett jegyzékből. A lapok bizonytalan hangú kommentárokat közölnek. Sok diplomáciai és politikai szemleíró kommentárjában kijelenti, hogy a jegyzék váratlan szovjet diplomáciai lépés és azt a célt szolgálja, hogy hatást gyakoroljon a küszöbönálló nyugatnémet választásokra.

A "Daily Telegraph and Morning Post" című lap berlini tudósítója a következőket írja: "A jegyzék messzenéz engedményeket javasolt és ezzel olyan nehéz helyzetet teremt, amelyet már széles körben felismertek Nyugaton."

A "Daily Herald" című lap kijelenti, hogy "ez a jegyzék nem megy sokkal tovább, mint az előző szovjet javaslatok".

A többi lapok tartózkodnak attól a véleménynyilvánítástól, amelyet a "The Times" diplomáciai szemleírója tett és amely szerint a jegyzék állítólag azt a célt szolgálja, hogy csökkentse Adenauer előnyeit a küszöbönálló választásokon.

A "Daily Worker" című lap üdvözli a német kérdésről szóló szovjet jegyzéket.

A lap szerkesztőségi cikkében a következőket írja: "Ez a jegyzék a német probléma bátor, egyszerű és tisztességes megoldása, amely megelégedésre tárt mindazoknál, akik békét akarnak. Ez a szovjet jegyzék rendkívül fontos lépés a jelenlegi legkeményebb nemzetközi probléma békés megoldása felé. A jegyzék messzenéz, de gyakorlatilag megvalósítható javaslatokat tartalmaz. Helytelen lenne azonban azt várni, hogy a háborús gyűjtögetők olyan nagy figyelmet tanúsítsanak a jegyzékben foglalt javaslatok iránt, mint amelyet azok megérdemelnék." /Folyt. köv. /

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 29. kiadás

1953, augusztus 19.

16620 D

/Külföldi visszhangok a szovjet jegyzékre... 12. folyt. / T-12 PL/IT
MI, Kt

A "Daily Herald" azt írja, a szovjet jegyzékkel kapcsolatban, hogy "tétellei csaknem biztosan elfogadhatatlanok a Nyugat számára". A lap kijelenti, hogy a diplomáciai jegyzékek váltása zsákutcába vezet és azt javasolja, térjenek vissza a legmagasabb színvonalra, a napirend nélküli tárgyalások megtartásának javaslatához, amelyet Churchill vetett fel.

/meghatározott

A mint a "Reuter" hírügynökség jelenti, az angol külügyminisztérium szóvivője augusztus 17-én kijelentette, hogy a szovjet kormánynak a német kérdéssel szemben legutolsó jegyzéke első pillantásra megerősíti a Nyugatnak azt a véleményét, hogy a négy nagyhatalom külügyminisztereinek találkozniuk kell és foglalkozniuk kell a német kérdéssel.

Rámutatott, hogy Nagy-Britannia minden oldalról tanulmányozni fogja az orosz jegyzéket s emellett tanácskozásokat folytat majd az Egyesült Államok, Franciaország és Nyugat-Németország kormányával.

P á r i z s

Az "AFP" hírügynökség azzal az ideiglenes össznémet kormány megalakításáról szóló szovjet javaslattal foglalkozik, amely fenntartaná Nyugat-Németország és a Német Demokratikus Köztársaság kormányát és a következőket jelenti ki: "Párizsban úgy vélik, hogy ez a rendszer kellenetlenségeket okozna". Beismeri, hogy Nyugat-Németországban sok olyan német él, aki nem kívánna nagyobb, mint hogy a nyugatnémet kormány tagjai együtt ülésessenek Németország másik része kormányának tagjaival, mivel úgy vélik, hogy így el fogják érni Németország egyesítését. "Párizsban úgy látják, - mutat rá az "AFP" jelentése - hogy a szovjet kormány eléggé konolyan rámutatott annak szükségességére, hogy a demokratikus szervezetekhez kell fordulni".

/Folyt.köv./

8

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 30. kiadás

1953, augusztus 19.

16 6 25 P

/Külföldi visszhangok a szovjet jegyzékre...13. folyt./ T-12 PL/IT/b
Mi, Kt

Augusztus 17-én a nyomdászok sztrájkja miatt nem jelentek meg a lapok.

Augusztus 18-án a "L'Humanité" közzétette a jegyzék teljes szövegét. A "L'Humanité" megemlíti a külügyminisztérium képviselőjének azt a kijelentését, hogy Nyugat-Németországban sok olyan német él, aki nem kíván nagyobb, minthogy a nyugatnémet kormány tagjai együtt ülésessenek Németország másik része kormányának tagjaival és ezzel kapcsolatban a következőket írja: "Félhivatalos kommentátor azt állítja, hogy - véleménye szerint - ez a szovjet javaslatok egyik "kellenetlensége". Nem nehéz kitalálni, milyen kellenetlenséget jelenthet az a tény, hogy a Szovjetunió jegyzéke megfelel a német nép törvényes törekvéseinek és ezen túl, hogy a jegyzékben javasolt határozatok teljesen megfelelnek Franciaország érdekeinek és a béke megvédése követelményeinek is".

A "Libération" hangsúlyozza, hogy a szovjet kormány javasolja a három nyugati hatalomnak, hozzák létre az ideiglenes német kormányt a két jelenlegi kormány képviselőiből, hívjanak össze hat hónapon belül békeértekezletet, hajtsanak végre szabad és ellenőrzött választásokat egész Németországban és hozzák létre a demokratikus Németországot, amely független mindenféle blokktól és vegyék fel az ENSZ-be. A Németországgal való békeszerződés alapvető szovjet tételeit a lap teljesen reálisnak nevezi. R

A "Libération" hangsúlyozza, hogy Washingtonban ellenséges az első visszhang a szovjet jegyzékre és hogy az Egyesült Államok nem egyeznek bele a senleges Németország megteremtésébe, majd a következő kérdést teszi fel: "Akkor hát milyen alap lehet a meggyezésre? Közzéteszik-e végre saját felfogásukat az egységes Németországgal kötendő békeszerződésről?"

A "Libération" előgedetlenségét fejezi ki amiatt is, hogy Adenauer ellenségesen reagál a szovjet jegyzékre. A lap leleplezi Adenauer javaslatát a négy hatalom értekezletének haladéktalan összehívásáról és így ír: "Adenauer arra számít, hogy a nyugati hatalmak ezen az értekezleten egyszerűen kijelentik, hogy nem hajlandók beleegyezni a szovjet javaslatokba és elvetik ezt a nyugtalanító kérdést"... /Folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 31. kiadás

1953, augusztus 19.

16 6 30 P

/Külföldi visszhangok a szovjet jegyzékre...14. folyt./ T PL/IT/b
Mi, Kt

A "Franc Tireur" váratlannak nevezi a szovjet jegyzéket.

A "Le Figaro" azt állítja, hogy a szovjet jegyzék legfontosabb tételei már régebben ismertek. Ami pedig az új tételeket illeti - írja a lap - nevezetesen az ideiglenes össznémet kormány megalakítását és Németország s emlegesítését, a nyugati hatalmak ezekbe nem egyeznek bele.

R ó m a

Az összes olasz lapok feltűnő helyen jelentéseket közöltek a szovjet kormányhoz Egyesült Államok, Franciaország és Anglia kormányához intézett jegyzékéről.

A "l'Unità" "A Szovjetunió az össznémet kormány haladéktalan megalakításáért" címmel közölt jelentést. A "Momento" címe így hangzik: "Moszkva Németország egyesítését javasolta a nyugati hatalmaknak". A Szovjetunió azt javasolja, hogy hívjanak össze békeértekezletet Németország ügyében - hangzik a jelentés címe a "Messaggero"-ban.

"Az új szovjet jegyzéknek az a célja - írja a "l'Unità" - hogy új utat nyisson a német kérdés megoldása felé."

B r ü s s z e l

Az összes belga lapok vastagbetűs címek alatt részletesen ismertették a szovjet kormányhoz a német kérdésben közölt jegyzékét.

A "Drapeau Rouge" címe így hangzik: "A Szovjetunió a Franciaország, Anglia és az Egyesült Államok kormányához intézett új jegyzékével lehetővé teszi a német kérdés gyors megoldását." A Szovjetunió azt javasolja - mutat rá a lap - hogy "az összes országok, amelyek részt vettek a hitleri agresszorok ellen vívott háborúban - így Belgium is - vegyenek részt az egyezmény megkötésében". /Folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 32. kiadás

1953, augusztus 18.

196 — D

/Külföldi visszhangok a szovjet jegyzékre... 15. folyt./ T FL/IT/b
Mi, Kt

A burzsoá sajtó célzatos beállításban ismerteti a szovjet jegyzéket és felhasználja az amerikai és angol hírügynökségek jelentéseit.

H á g a

A "De Telegraaf" a következőket írja: "Az orosz jegyzék mértéken túli a német nemzeti érzésekkel. Ez a jegyzék az eddigi legerőteljesebb diplomáciai lépés az atlanti front ellen. A jegyzék világosan megmutatja a Németország felfegyverzésének kérdésével kapcsolatos "fordulatot" az orosz politikában. Ez a jegyzék aligha lehet más, mint zseniális bátorsággal végrehajtott, rendkívül veszélyes jellegű taktikai manőver. Kellenetlen, hogy ezt a manővert bizonyos mértékben a nyugati diplomácia nagy hibái váltották ki. Most ki kell derülnie, hogy a nyugateurópai szervezet és az ezt támogató atlanti szervezet több-e, mint egyszerű irodai apparátus és a választók többségére támaszkodik-e - főleg Németországban."

B é c s

Augusztus 17-én az esti lapok első oldalakon közölték, hogy a szovjet kormány jegyzéket adott át az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország moszkvai nagyköveteinek a német kérdésben.

A "Der Abend": "A Szovjetunió kormánya követeli a Kelet és Nyugat képviselőiből létrehozott össznémet kormány megteremtését" címmel részletesen ismerteti a jegyzék szövegét.

A lap különösen kiemeli a jegyzéknek azt a részét, amelyben Németországnak a háborúval kapcsolatos pénzügyi és gazdasági kötelezettségei enyhítéséről van szó.

Valamennyi lap jelentéseket közöl arról is, hogy a Szovjetunió kormánya azt javasolta a Német Demokratikus Köztársaság kormányának, küldje el Moszkvába küldöttségét. /MTI/

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 33. kiadás 1953. augusztus 19. 19 óra — perc:

Összeült az albán-jugoszláv határkérdések vizsgálatára kiküldött vegyesbizottság

A Ke/bog/bó 24 Mi Kt T i r a n a, 1953. augusztus 19. /ATA/

Augusztus 17-én Pogradecben összeült az Albán Népköztársaság és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság államhatárát érintő bizonyos határkérdések vizsgálatára kiküldött albán-jugoszláv vegyesbizottság.

Az ülésen az albán fél javasolta a következő pontok napirendre tűzését:

1./ Az albán-jugoszláv államhatár vonalának helyszíni kijelölése, az elpusztult határkövek helyreállítása, valamint közbeeső határkövek elhelyezése.

2./ Az albán-jugoszláv államhatár vonalának két oldalán levő vizek közös használatának szabályozása.

3./ Az albán-jugoszláv államhatáron áttévedt állatok ügye.

4./ Az albán-jugoszláv határon előforduló esetleges incidensek megakadályozására, vagy megoldására szolgáló intézkedések. /MTI/

"A Laniel-kormány tizhetes működése" — Marcel Cachin vezércikke a "l'Humanité"-ben

25 & Da/PV/bó Már H Y P á r i z s, 1953. augusztus 19. /MTI/

Marcel Cachin, a Francia Kommunista Párt Politikai Bizottságának tagja, a "l'Humanité" keddi számának vezércikkében foglalkozik a francia munkásosztálynak a dolgozók lételtételi és szabadságjogai megvédéséért folytatott évtizedes hősi harcával és ugyanakkor mérlegeli a Laniel-kormány eddigi tizhetes működését. A cikk a többi között a következőket mondja:

- Több mint félévszázadon át küzdöttem és védelmére keltem azoknak a hatalmas sztrájkmozgalmakban megnyilvánuló tömegmozdulásoknak, amelyek okai mélyen a francia munkások általános elégedetlenségében és elkeseredésében gyökereszktek.

/folyt./ M

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 34. kiadás 1953. augusztus 19. 18 óra 55 perc:

/A Laniel-kormány... folyt. a Da/PV/bó Már HY/

Ennek eredendő oka pedig a munkások kizsákmányolása és az őket sújtó rossz bánásmód volt olyan korlátolt kapitalisták részéről, mint amilyen Laniel-miniszterelnök ur is. Bármily messze megyek is vissza azonban emlékezetemben, nem találok még egy példát egy tömegmozdulásra, amely olyan igazságos, olyan egyöntetű és olyan mélyből feltörő lett volna, mint a francia milliós tömegek mostani sztrájkmozgalma. Még a burzsoá lapok sorában is akadnak elvétve olyanok, amelyek kénytelenek számotvetni e tömegmozdulás jelentőségével és következményeivel, amidőn megkísérlik, hogy okait elemezzék és megértsek.

Kezdek felismerni a mélyről jövő morajlást, a szélesedő hullámvetést és pánikhangulat kezd erőt venni rajtuk. Ahogy Victor Hugo mondotta: "Végre megremeg az óriás mellkasa!" A nép felébredt álmából! És micsoda ébredés ez! Laniel és Pleven urak amerikai és angol barátai azonnal vádolják párizsi ügynökeiket, hogy tétetlenség, ostobák és ügyetlenek.

Laniel ur bizonyára nem akarta ezt a szerencsétlenséget, csupán mindent meg akart őrizni úgy, ahogy van. Nos éppen ez az oka annak, hogy az események túlhaladták és ő elmaradt az események mögött.

A francia dolgozók a fenygető veszély láttán testvériesen összefogtak és gyakorlatilag is megvalósították azt a szolidaritást, amely minden akadályt el fog söpörni. A népi tömegek bizonyosságot tesznek bölcsességükről, méltóságukról, az események helyes értékeléséről. Tudatára ébredtek a munkához és a kenyérhez való joguk szentségének. Ezek a tömegek, a francia nép, erős, büszke, és bírák. Ez a nép tudatában van legyőzhetetlenségének. Túlteszi magát az eszüket vesztett francia uralkodó körök üres és badar fenyegetésein.

Őrizzék meg a tömegek állhatatosan ezt a mindennekfelett értékes egységet, erejüknek ezt a zálogát! Mert ez az erő az, amely ma egységbe tömöríti a legkülönbözőbb nézetű kizsákmányoltakat mindennapi kenyérük és munkához való joguk védelmében, amely elválaszthatatlanul összefügg magának Franciaországnak a jövőjével is - írja befejezésül Marcel Cachin.

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 34. kiadás 1953. augusztus 19. 18 óra 55 perc:

/A Laniel-kormány... folyt. & Da/PV/bó Már HY/

Ennek eredendő oka pedig a munkások kiszákmányolása és az őket sújtó rossz bánásmód volt olyan korlátolt kapitalisták részéről, mint amilyen Laniel-miniszterelnök ur is. Bármily messze megyek is vissza azonban emlékezetemben, nem találok még egy példát egy tömegmozdulásra, amely olyan igazságos, olyan egyöntetű és olyan mélyből feltörő lett volna, mint a francia milliós tömegek mostani sztrájkmozgalma. Még a burzsoá lapok sorában is akadnak elvétve olyanok, amelyek kénytelenek számotvetni e tömegmozdulás jelentőségével és következményeivel, amidőn megkísérik, hogy okait elemezzék és megértsék.

Kezdi felismerni a mélyről jövő morajlást, a szélesedő hullámvetést és pánikhangulat kezd erőt venni rajtuk. Ahogy Victor Hugo mondotta: "Végre megremeg az óriás mellkasa!" A nép felébredt álmából! És micsoda ébredés ez! Laniel és Pleven urak amerikai és angol barátai azzal vádolják párizsi ügynökeiket, hogy tehetetlenek, ostobák és ügyetlenek.

Laniel ur bizonyára nem akarta ezt a szerencsétlenséget, csupán mindent meg akart őrizni úgy, ahogy van. Nos éppen ez az oka annak, hogy az események túlhaladták és ő elmaradt az események mögött.

A francia dolgozók a fenygető veszély láttán testvériesen összefogtak és gyakorlatilag is megvalósították azt a szolidaritást, amely minden akadályt el fog söpörni. A népi tömegek bizonyosságot tesznek bölcsességükről, méltóságukról, az események helyes értékeléséről. Tudatára ébredtek a munkához és a kenyérhez való joguk szentségének. Ezek a tömegek, a francia nép, erős, büszke, és bíakodó. Ez a nép tudatában van legyőzhetetlenségének. Tulteszi magát az eszüket vesztett francia uralkodó körök üres és badar fenyegetésein.

Őrizték meg a tömegek állhatatosan ezt a mindenekfelett értékes egységet, erejüknek ezt a zálogát! Mert ez az erő az, amely ma egységbe tömöríti a legkülönbözőbb nézetű kiszákmányoltakat mindennapi kenyérük és munkához való joguk védelmében, amely elválaszthatatlanul összefügg magának Franciaországnak a jövőjével is - írja befejezésül Marcel Cachin.

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 35. kiadás

1953. augusztus 19.

14 6 25 p

A párizsi vádtanács augusztus 25-én ülést tart a bebörtönzött hazafiak ügyével kapcsolatban

23 & D/Za/Np Hy Kt P á r i z s, 1953. augusztus 19./MTI/

A párizsi bíróság vádtanácsa augusztus 25-én, kedden összeül, hogy döntsön azzal az újabb kérelemmel kapcsolatban, amely a bebörtönzött hazafiak szabadonbocsátására irányul.

- - -

A jelenlegi sztrájkmozgalom példa nélkül áll a francia munkáosztály történetében

26 & D/Za/Np Hy Már P á r i z s, 1953. augusztus 19./MTI/

Auguste Lecoœur, a Francia Kommunista Párt titkára a "l'Humanité"-ben vezércikkben foglalkozik a sztrájkmozgalommal kapcsolatos kérdésekkel.

A francia munkásmozgalom történetében nincs példa ilyen mozgalomra, - írja. A sztrájkolók száma, a harcban résztvevő szervezetek különbözősége, az alapszervezetekben napról-napra erősödő egység, az a támogatás, amelyben a mozgalmat a lakosság túlnyomó többsége részesíti, - mindez példa nélkül áll és teljes mértékben igazolja a dolgozók követeléseit.

Auguste Lecoœur rámutat ezután arra, hogy a sztrájkmozgalom politikai problémákat is vet fel. Az a tény, hogy a képviselők egyharmada már követelte a nemzetgyűlés összehívását, - s ezzel Herriot elnök kényszerült a nemzetgyűlés elnökségének összehívására, - a sztrájkmozgalom első nagy győzelmét jelenti.

A cikk befejezésül hangsúlyozza: Továbbra is ébernek kell maradnunk, mert nyilván tesznek majd kísérletet a parlament összehívásának késleltetésére, holott a nemzetgyűlést már korábban is össze lehetett volna hívni a dolgozók követeléseinek megvitatására, ha a szocialista párt nem utasította volna el azokat a javaslatokat, melyeket a Francia Kommunista Párt intézett hozzá levelében. A dolgozók követeléseit tekintetében a legszélesebb körű egység alakult ki. E követeléseket diadalra kell juttatni, ezért léptek a dolgozók a siker, vagyis az egység útjára.

- - -

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 36. kiadás

1953. augusztus 19.

196 21 p

A hazatelepített kínai hadifoglyok első orvosi vizsgálatának eredményei

24 U Ke/Bog/Np Hy Már K o s z o n, 1953. augusztus 19./Uj Kina/

A kínai népi önkéntesek fogságból hazatelepített harcosainak első orvosi vizsgálata megállapította, hogy 37 százalékuk farkasvakságban és 23 százalékuk ízületi bántalmakban szenved. A hazatelepítettek kijelentették, hogy megrongált egészségi állapotuk oka a silány és szűkös táplálék, valamint a rossz bánásmód volt.

A hazatelepítettek beszámolója szerint az étel a hadifogoly-táborokban sovány és nyers volt. A minden egyes étkezésre kapott fél-csésze árpakása tüzelőanyag hiányában rendszerint nyers volt és nehezen emészthető. Friss zöldségféléket nem láttak. A só volt az egyetlen izesítőanyag és az ételek elkészítéséhez a múlt évben egyetlen csepp zsírt vagy olajat sem használtak. Egész fogságuk alatt az éhség kinjaitól szenvedtek.

/hónapokig
Az ivóvizellátás is szigorúan korlátozott volt. Kocsedo-szigetén egyetlen, fél hüvelyk átmérőjű vízvezetékcsövet fektettek le 1951-ben 12.000 hadifogoly számára. Ez még az ételek elkészítéséhez sem volt elég, az ivóvizellátásról nem is beszélve. A csezsuszigeti 8-as számú táborrészlegben 1952-ben naponta csupán hat óra hosszat volt vizszolgáltatás, de még ezt is gyakran minden ok nélkül csökkentették. A múlt év júliusában, amikor nyomasztó hőség volt, a szögesdróttal körülzárt 2-os számú részleg 600 hadifoglyától minden indokolás nélkül három napig megtagadták az élelmet és az ivóvizet. A szonjazs hadifoglyok ásóval kísérelték meg, hogy szonjuságuk csillapítására némi szennyes talajvizhez jussanak, az amerikai őrk azonban egyiküket agyonlőtték és egymásikat megsebesítették.

A meg nem felelő ruházat is káros volt az egészségre. 1951-ben a hadifoglyoknak a július 26-án kiosztott rövidnadrágokban kellett átveszelnük a kemény téli hideget. A rövidnadrágos hadifoglyok késő éjtszakáig különféle kényszerunkát végeztek a kocsedo-szigeti tengerparton. A tengerről érkező dermesztően hideg szél igen sok fagyást okozott.

/Folyt.köv./

TL

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 37. kiadás

1953. augusztus 19.

19. 25.

/A hazatelepített kínai hadifoglyok...folyt./ U Ke/bog/Np Hy Mír

1952 novemberét csak a nedves földön alhattak. Pusztaiban alig néhány hüvelyk széles hálójutott egy-egy hadifogolyra; Meg sem tudtak fordulni. Esős időben éjjel-nappal sírban kellett kuporogniuk. Ilyen körülmények között elburjánzott a rüh és a különféle betegségek.

A hadifoglyokat ezenkívül különféle üldözéseknek vetették alá. 1952 szeptember 20-tól 24-ig a kocsedőszigeti 8-as számú táborrészleg több mint 200 hadifoglyát sebesítették meg az örök, akik kényszermunkára hajtották őket. A támadásra az szolgálta okul, hogy az örök véleménye szerint néhány hadifogoly nem haladt elég szaporán. 1951 május 19-én az amerikaiak a kínai népi önkéntesek 500 fogságbaesett harcosát bezsufolták egy vasuti kocsiába és Pusztaiba vitték őket. Két nap és két éjszaka sem enni, sem inni nem kaptak és igen sokan eszméletüket veszítették. A múlt év július 3-án, amikor 3000 kínai hadifoglyot szállítottak át Kocsedő-szigetről Csezsü-szigetére, az amerikaiak több mint tíz gázbombát és egy láda robbanóanyagot dobtak közéjük. /MTI/

Ernst Thälmann enléktáblát lepleztek le Buchenwaldban

28 G Zsu/bó/Np Mír W e i n a r, 1953. augusztus 19./ADN/

Augusztus 18-án, Ernst Thälmann meggyilkolásának 9. évfordulóján, megenlékezésül a német munkásosztály nagy vezetőjére, enléktáblát lepleztek le a volt buchenwaldi náci koncentrációs tábor krenatóriumán. Az ünnepség en jelen volt Ernst Thälmann leánya, továbbá egy francia ifjusági küldöttség és a dolgozók százai. Az enléktáblán, amelyet Paul Wandel, Németország Szocialista Egységpártja Központi Bizottságának titkára leplezett le, a következő felirat olvasható: "Örök dicsőség Ernst Thälmannnak, a német nép nagy fiának, a német munkásosztály vezetőjének, akit a fasiszták 1944 augusztus 18-án ezen a helyen meggyilkoltak."

Paul Wandel enlékbeszédében a többi között kijelentette: "Ezen a helyen megfogadjuk, Németországban mindent elkövetünk annak érdekében, hogy a béke és a munkásosztály igazságos ügye győzedelmeskedjék." /MTI/

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 38. kiadás

1953. augusztus 19.

19 ó 30 p

Kedden megkezdődött a Kenyatta és társai elleni per rehabilitációs tárgyalása

30 ó FA/IT/Np Már N a i r o b i, 1953. augusztus 19./MTI/
Y LV

Az "AFP" hírügynökség nairobi jelentése szerint kedden megkezdődött Jomo Kenyatta és öt társa ügyének fellépviteli tárgyalása.

2000 halálos áldozata van a görög szigeteken pusztított földrengésnek

31 ó FA/IT/Np 1953. augusztus 19./MTI/
Y Wn

Az "AFP" az athéni rádióra hivatkozva jelenti, hogy az eddigi becslések szerint mintegy 2000 halálos áldozata van a görög szigeteken pusztított földrengésnek. A sebesültek számát még mindig nem lehetett hitelesen megállapítani.

R

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 39. kiadás

1953. augusztus 19.

195 30 p

Nagy-Britannia volt moszkvai nagykövete látogatást tett Churchillnél

32 ö FA/Np Már L o n d o n, 1953. augusztus 19./MTI/
Y LV

Kedden este érkezett vissza Londonba Gascoigne, Nagy-Britannia volt moszkvai nagykövete. Az "AFP" jelentése szerint a volt nagykövet szerdán reggel látogatást tett Churchill miniszterelnöknél az angol miniszterelnökség épületében.

- - -

Kedden már Churchill elnökölt az angol minisztertanács ülésén

ö FA /SH/Np Már L o n d o n, 1953. augusztus 19./MTI/
Q-br

A "Reuter" jelentése szerint keddre soronkívül összehívták az angol minisztertanács ülését, amelyen már Winston Churchill elnökölt. A "Reuter" megjegyzi, hogy június 24-e óta ez az első minisztertanácsosi ülés, amely Churchill elnöklése alatt zajlott le.

- - -

A szovjet jegyzék németországi visszhangja

34 VD & IK/Vá/Np Hy Vár B e r l i n, 1953. augusztus 19./MTI/

A szovjet kormány új jegyzéke Németország minden táján igen nagy érdeklődést és lelkesedést keltett a lakosság körében. A Német Demokratikus Köztársaság üzegeiben gyűléseken méltatják a szovjet javaslatok történelmi jelentőségét a német nép jelene és jövője szempontjából.

A dolgozók az üzemi gyűléseken egyöntetűen hangsúlyozták, hogy a szovjet jegyzék közzététele után a fő feladat a németek egymás közötti gyors megegyezése.

A szovjet kormány jegyzéke Nyugat-Németországban is a közvélemény érdeklődésének középpontjában áll. A nyugatnémet lakosság tulnyomó többsége nagy örömmel, a bonni uralkodó klikk zavarral és ijedtséggel fogadta a szovjet javaslatokat.

/Folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 40. kiadás

1953. augusztus 19.

19 s 35 p

/A szovjet jegyzék németországi.....1.folyt./ VD IKL/V4/Np Hy Vár

▲ szovjet jegyzék sajtóvisszhangja
a Német Demokratikus Köztársaságban

▲ Német Demokratikus Köztársaságban megjelentő lapok
vezércikkekben foglalkoznak a szovjet kormány augusztus 15-i jegy-
zőkével.

▲ "Neues Deutschland" Németország Szocialista
Egységpártjának lapja a többi között megállapítja:

-A szovjet kormány jegyzőke főleg két okból kel-
tett néhány órában belül olyan hatalmas és pozitív visszhangot az
egész világ egyszerű emberei, köztük a német dolgozók körében.

-Az egyik ok az, hogy a szovjet jegyzék a német
kérdés gyors és békés megoldását célzó, világos, mindenki számára
érthető programot tartalmaz. És ma mindenki tudja, hogy mindaddig,
amíg Németország ketté van szakítva és nincs békeszerződése, Európa
békéje nem tekinthető biztosítottnak.

-A másik ok az, hogy a szovjet jegyzék félreérthe-
tlen választ ad arra is, hogy az újraegyesített Németországnak
békeszerető és demokratikus Németországnak kell lennie. Ezt nem csak
a valamennyi megszálló hatalom által aláírt potsdami egyezmény ren-
delkezései követelik meg, hanem a német nép és a többi nép érdekei
is.

-Természetes, hogy ezt a programot minden tiszt-
tességes ember örömmel és lelkesedéssel teszi magáévá.

-Annál nagyobb a kétségbeesés, a fejtvesztettség
és a düh azokban, akik teljesen a német militarizmus újjáleszté-
séhez és új európai háború előkészítéséhez kötötték sorsukat. Ez
különösen az Adenauer-klikkre vonatkozik.

-A szovjet kormány világos javaslatai, amelyek
a német nép nemzeti érdekeiből és a németországi reális feltételek-
ből indulnak ki, elsőpríz a ravensbré háborús uszítók kártya-
vívít. A szovjet kormány mostani javaslatával a német nép igazsá-
gos nemzeti küzdelmének új szakasza kezdődött meg.

/Folyt.köv./

M T I H Ü L F Ö L D I H I R E K

K 41. kiadás

1953. augusztus 19.

19 6 35 p

/A szovjet jegyzék németországi....2.folyt./ VD IKÁ/V²/Np Hy Vár

Az ideiglenes kormány megalakítása és valóban szabad össznémet választások végrehajtása most döntő mértékben maguktól a németektől, a németek egymás közötti megegyezésétől függ - írja a "Neues Deutschland".

A "Tägliche Rundschau" a többi között ezeket szögezi le: -A szovjet kormány úgy véli, hogy a német nép képviselőinek bevonásával tartandó békekonferenciát hat hónapon belül össze lehet hívni. A most következő fél esztendő e szerint a német történelem döntő jelentőségű szakasza lesz. A hazájukat igazán szerető német politikusok feladata és felelőssége mérhetetlen. Aki most ölbetett kézzel arra vár, hogy a nagyhatalmak egy napon mégiscsak megegyezzenek majd Németország kérdésében, súlyos bünt követ el népe jövőjével szemben.

A pártonkívüli "Berliner Zeitung" kiemeli:

-A szovjet kormány javaslatai nagyon is reálisak és teljes mértékben figyelmenbe veszik azokat a változásokat, amelyek az utóbbi nyolc év alatt Németországban végbementek. Ezért természetesen, hogy hazánk nyugati részében mindinkább felismerik: a szovjet jegyzék becsületos segítség a nemzeti egységért küzdő német nép számára.

A szovjet jegyzék nyugatnémetországi sajtóvisszhangja

A nyugatnémetországi sajtó behatáran foglalkozik az új szovjet jegyzékkel. A lapok nagyrésze élesen elítéli Adenauer irányvonalát, "az erő politikáját" és kiemeli, hogy a Szovjetunió kormányának új jegyzéke fontos lépés a Németország újraegyesítéséhez vezető úton.

A Szociáldemokrata Párthoz közelálló "Westfälische Rundschau" kemény szavakkal bírálja Adenauernak a szovjet jegyzékkel szemben tanúsított elutasító magatartását, majd kiemeli:

/Folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 42. kiadás

1953. augusztus 19.

20 ó 40 p

/A szovjet jegyzék németországi...3.folyt./ VD & IKA/Vá/Np Hy Vár

-A kancellárnak meg kell értenie: most, amikor a német jövőről van szó, nem az a fontos, hogy menteni igyekezzék az Amerikai Egyesült Államok két yuba jutott európai politikáját, hanem az, hogy elősegítse a német kérdés rendezésére irányuló négyhatalmi értekezlet gyors megvalósulását.

A "Hamburger Morgenpost", az ipari és kereskedelmi körök lapja megállapítja:

-Akár tetszik ez egyes politikusoknak, akár nem, a közeli hetekben mérlegelniük kell a szovjet kormány új javaslatait és konstruktív szellemben foglalkozniuk kell a német egység helyreállításának kérdésével. Az "amerikai utnak", amelyen Németország: újraegyesítését katonai erővel, a 12 nyugatnémet hadosztállyal "megtűzdelt" európai hadsereg felállításával akarják elérni, ma már csak kevés híve van és ezek között is első Konrad Adenauer. Erre az utra az angolok éppoly kevésbé hajlandók rálépni, mint a franciák. Aki valóban nem akar háborút, annak arra kell törekednie, hogy a német kérdést valamennyi érdekelt nemzet jogos kívánságaival összhangban oldják meg.

A "Düsseldorfer Nachrichten" című polgári lap így ír: Adenauer kancellár kijelentette, hogy a szovjet javaslatok megvalósítása tárgytalanná tenné az "európai védelmi közösségről" szóló párizsi egyezményt és ezzel Washington európai politikájának felszámolásához vezetne. Ez kétségtelenül nem a legkedvezőtlenebb lehetőség, miután a német nép többsége, mint ismeretes, amúgy is elutasítja az "európai védelmi közösségről" szóló szerződést.

Wirth volt birodalmi kancellár a szovjet jegyzékről

Josef Wirth volt birodalmi kancellár, a Németek Szövetségének elnöke sajtónyilatkozatában a többi között a következőket állapította meg:

/Folyt. köv./

M

/A szovjet jegyzék németországi...4.folyt./ VD IKL/V4/Np Hy Vár

-A szovjet kormány új jegyzéke a legnagyobb figyelmet érdemli, mert konkrét javaslatokat tesz a világpolitikai vita előterében álló német kérdések megoldására. A szovjet jegyzék szilárd bizalommal tölti el a németeket és világos állásfoglalásra köszteti majd a nyugati hatalmokat. Azoknak a németeknek, akik valóban kívánják Németország újraegyesítését, most össze kell ülniük és meg kell állapodniuk legközelebbi tennivalóikban. A szovjet jegyzék megerősítette azt a közismert tényt, hogy a bonni és párizsi háborus szerződések lehetetlenné teszik a német ország helyreállítását.

-Adenauer, aki az amerikai kormány utasítására igyekszik megvalósítani a háborus szerződéseket, a német nép és a béke érdekei ellen tör. Népünknek szeptember 6-án, a nyugatnémetországi választások napján nagyjelentőségű döntést kell hoznia. Be kell bizonyítania, hogy békét, egységet, szabadságot és demokráciát akar, - mondotta Joseph Wirth.

Gustav Heinemann nyilatkozata a Szovjetunió javaslatairól

Gustav Heinemann, a bonni kormány volt belügyminisztere, az Össznémet Néppárt elnöke kijelentette:

-A nagyhatalmak értekezlete és ^{az} Össznémet tanácskozás : ez az egyetlen út, amely Németország újraegyesítéséhez és a béke biztosításához vezet.

-A szovjet kormány új jegyzékével érdemlegesen kell foglalkozni. A leghosszadalmasabb tanácskozás is jobb, mint a legrövidebb atomháború. Egy harmadik világháború csupán a tűnő sírban egyesítené a németeket.

-A szovjet jegyzék tulajdonképpen elvi kérdést intéz hozzánk: hajlandók vagyunk-e a német probléma békés megoldásának útjára lépni. Erre az lenne a legméltóbb és lepozitívabb felelet, ha szeptember 6-án megbuktatnánk Adenauer békeellenes politikáját.

TL

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 44. kiadás

1953. augusztus 19.

20 6 15 2

Max Reinann rádióbeszédet intézett a nyugatnémetországi választókhoz

35 VD & Fi/Vá/Np NZ Vár B e r l i n , 1953. augusztus 19./MTI/

Max Reinann, Németország Kommunista Pártjának elnöke a müncheni rádió útján beszédet intézett Nyugat-Németország választópolgáraihoz. Max Reinann a többi között kijelentette:

-A Szovjetunió kormányának augusztus 15-i jesszéke közvetlen lehetőséget teremt a nemzetközi feszültség enyhítésére, Németország újraegyesítésére és a német békeszerződés megkötésére. Minden német politikusnak - akit a német nép érdekei vezérelnek - meg kell ragadnia ezt a lehetőséget és mindent meg kell tennie azért, hogy a szovjet javaslatok minél előbb megvalósuljanak. Aki ezekre a javaslatokra bármilyen ürüggyel nemet mond, az nem méltó a német választók bizalmára. Aki szembehelyezkedik azzal, hogy a németek megegyezzenek egymással a szabad választásokat előkészítő ideiglenes Össznémet kormány megalakítása, valamint Kelet- és Nyugat-Németország képviselőinek a békeértekezleten történő részvételére vonatkozólag, aki nem segíti elő; hogy a német nép január elsejétől kezdve megszabaduljon a jövátételi fizetésektől, a külföldi adósságoktól és a megszállási költségek nagy részétől, az nem érdemli meg egyetlen német választópolgár szavazatát sem. Nyugat-Németország népének fel kell ismernie a mostani napok történelmi jelentőségét, a német férfiak és nők felelősségét hazájuk jövőjéért. Adenauer valamennyi ellenfelének most egységesen kell cselekednie.

-Választópolgárok! Szavazzatok szeptember 6-án Németország Kommunista Pártjára! Gyarapítsátok a nemzeti erőt, amelyet Németország Kommunista Pártja testesít meg! Tegyétek erőssé az új nyugatnémet parlament kommunista képviselő-csoportját, hogy népünk mihamarabb kivívja békéjét és demokratikus jogait, hogy az egységes Németország a világ valamennyi népével folytatott békés és baráti együttműködés révén a német nép szabad és boldog hazája legyen!

R

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 45. kiadás

1953. augusztus 19.

206 75

P

Németország Kommunista Pártja a bonni parlament azonnali összehívását követeli

36 VD & FI/Vá/Np NZ/Vár B e r l i n, 1953. augusztus 19./MTI/

Max Reinann, Németország Kommunista Pártjának elnöke szerdán Bonnban sajtóértekezleten közölte a bel- és külföldi újságírókkal, hogy a Kommunista Párt a nyugatnémet szövetségi gyűlés azonnali összehívását követeli. Max Reinann hangsúlyozta, hogy az új szovjet jegyzék cselekvésre kötelezi a német nép képviselőit. Minthogy az újonnan megválasztandó nyugatnémet parlament előreláthatólag csak októberben ül majd össze, a régi parlamentnek kellene kijelölni azokat a képviselőket, akik a Német Demokratikus Köztársaság népi kamarájának megbízottaival tárgyalásokat kezdenek ideiglenes össznémet kormány alakításáról.

Az ausztriai szovjet tájékoztató szolgálat közlenénye

37 T-43 pi/Am/Np NZ Bi B é c s, 1953. augusztus 19./T. SzSz/

Az ausztriai szovjet tájékoztató szolgálat közlenényt adott ki, amely szerint I. Iljicsov, a Szovjetunió ausztriai főbiztosa augusztus 18-án a következő tartalmú levelet intézte Raab kancellárhoz:

Az osztrák kormánynak az ön 1953. augusztus 4.-i keltezésű levelében kifejezett kérésével kapcsolatban, továbbá az osztrák lakosság szükségleteinek kielégítése céljából a szovjet hatóságok úgy döntöttek, hogy engedélyezik a Szovjetunió birtokában lévő és az osztrák állami vasutakon úzenben tartott utasszállító vasuti kocsik szabad közlekedését egész Ausztria területén.

/MTI/

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 46. kiadás

1953. augusztus 19.

776 05 p

▲ Az együttes Vöröskereszt-csoport 26, amerikai kegyetlenkedések miatt emelt vádat fogadott el 13 nap alatt

K e s z o n, 1953. augusztus 19. /Uj Kina/

▲ A koreai-kinai átvevő térségben állomásozó együttes Vöröskereszt-csoport az augusztus 5-től 17-ig terjedő 13 nap alatt hadifoglyoknak amerikaiak által történt bántalmazása és üldözése miatt emelt 26 vádat fogadott el.

▲ Vádatokat hazatelepített koreai és kínai hadifoglyok terjesztettek az együttes Vöröskereszt-csoport elé. A csoportban a két fél részéről helyetfoglaló képviselők részletesen kikérdezték a vádlókat az esetekről. A másik fél Vöröskereszt-képviselői hozzájárultak, hogy a vádatokat haladéktalan mérlegelés és eljárás céljából továbbítsák az ENSZ parancsnokság hatóságaihoz. /MTI/

- - -

Kuomintang-banditák elraboltak egy dán kereskedelmi gőzöst

H o n g k o n g, 1953. augusztus 19. /MTI/

▲ "Reuter" jelentése szerint a Kuomintang-bandák egyik ágyunaszádja néhány nappal ezelőtt foglyul ejtette és tajvani kikötőbe hurcolta a "Heinrich Jessen" nevű dán kereskedelmi gőzöst. A gőzös a "Jessen" hajózási részvénytársaság tulajdona. A társaság vezérigazgatója most az angol hatóságok közbenjárását kérte annak érdekében, hogy a kuomintangisták bocsássák szabadon a hajót. Az igazgató kijelentette: a hajó elrablását azzal indokolták, hogy a gőzös "stratégiai jellegű" cikkeket akart Kinába szállítani. Ez a módszer "egyenértékű a hongkongi kereskedelem megzavarásával és blokád alá helyezésével" - hangoztatta a dán hajózási társaság vezérigazgatója.

- - -

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 47. kiadás

1953. augusztus 19.

276 50 p

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság Legfelső Nemzetgyűlésének állandó bizottsága rendeletet adott ki a hadiállapot és az általános mozgósítás megszüntetéséről

39 U br/Np Vár di P h e n j a n , 1953. augusztus 19./Uj Kina/

Mint a "Koreai Központi Távirati Iroda" jelentette, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság Legfelső Nemzetgyűlésének állandó bizottsága augusztus 13-án kibocsátott rendeletében bejelentette az 1950 június 27-én kihirdetett hadiállapot és az 1950 július elsején elrendelt általános mozgósítás megszüntetését.

/MTI/

- - -

Pella bemutatta kormányát az olasz szenátusban

40 & sn-/fi/Ho/Np Vár di R ó n a , 1953. augusztus 19./MTI/

Szerdán délután négy órakor az új kereszténydemokrata kormány bemutatkozott a szenátusban, majd két óra múlva a képviselőházban is.

Pella rövid beszédben ismertette kormánya programját. Elsősorban azt hangsúlyozta, hogy a kormány átmeneti, ideiglenes jellegű. A kormány első feladatául a költségvetés elfogadását tüzi ki - mondta - s foglalkozni akar még több más sürgős kérdéssel is. Ezenkívül meg akarja teremteni azokat a "technikai követelményeket", amelyekre szükség van a politikai helyzet tisztázásához, hogy azután meg lehessen alakítani a végleges kormányt. Pella kijelentette, kormánya addig marad hivatalban, "amíg a politikai helyzet nem tisztázódik"

Az új miniszterelnök programnyilatkozatát a következőkben lehet összefoglalni:

Törvényhozási vonalon az új kormány elismeri, hogy a prémiumrendszeren alapuló választójogi törvényt az olasz nép elvetette, a törvény módosítása azonban a költségvetés jóváhagyása utáni időre marad. Pella kormánya ezenkívül létre akarja hozni az alkotmányjogi bíróságot és foglalkozni kíván az állami alkalmazottak kérdéseivel is. /Folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 48. kiadás

1953. augusztus 19.

41 6 50 p

/Pella bemutatja...lfolyt./ & sa-Fi/Ho/Np Vör di

Ezzel kapcsolatban a kormány ismét beterjeszti ezt a törvényjavaslatot, amely - a parlament kizárásával - teljességét biztosítja a kormánynak az állami alkalmazottak előléptetési és fizetési ügyeit illetően.

Külpolitikai vonatkozásban az új kormány továbbra is hű marad az Atlanti Szerződéshez és az azzal kapcsolatban vállalt kötelezettségekhez.

Belpolitikai téren Pella azt állította, hogy kormánya ellenéz mindennemű megkülönböztetést olasz és olasz között, de semmi közelebbit nem mondott ezen az általános érvényű kijelentésen kívül. Kézilte, hogy kormánya a legkövetkezőtöbben árkádik a belső rend fenntartása felett. Megígérte, hogy a különböző politikai pártok kívánságának megfelelően közkegyelmi rendeletet fog kidolgozni.

Ami a kormány gazdasági programját illeti, Pella pontról-pontra elismételte az általa készített gazdasági programot. Az eddigi kormányok is ezt a reakciós gazdaságpolitikát folytatták.

A továbbiakban általánosságokban mozgó kijelentéseket tett arról, hogy harcol a munkanélküliség ellen és megakadályozza a nagyarányú adócsalásokat. Bejelentette, hogy a költségvetési hiány csökkentése érdekében kormánya semmiféle új kiadást vagy beruházást nem irányoz elő, nem mondott azonban egyetlen szót sem a tömegek életszínvonalát érintő leg súlyosabb kérdésekről, így például az ipari munkásokat sújtó nagyszabású elbocsátásokról.

Az agrárpolitikát illetően az új kormány nem hoz semmi változást. Pella csak külkereskedelmi téren keres új utakat, hogy elhelyezhessék az olasz ipar termékeit.

Pella beszéde alig tartott félóránál tovább, szándékosan általánosságban mozgott és nagyon óvatos volt. Az új miniszterelnök gondosan ügyelt arra, hogy kerüljön minden hátrózott politikai állásfoglalást. Ennek a megfontolásának az a célja, hogy kormánya ideiglenességének hangsúlyozásával meg tudja szerezni a többség támogatását. Az egész beszédből világosan kitűnt, hogy Pella az eddigi kormányok politikáját folytatja /Folyt.köv./

M. T. I. K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 49. kiadás

1953. augusztus 19.

216 00 p

/Pella benutatta....2.folyt./ & sm-Fi/Ho/Np Vár di

nind kül- nind bel- nind pedig gazdaságpolitikai téren egyaránt. Ennyiben lehet összefoglalni Pella programnyilatkozatának lényegét.

Az új kormány programja feletti parlamenti vita augusztus 20-án, délután az olasz szenátusban indul meg. Addig valanennyi politikai párt parlamenti csoportja üléseket tart majd, hogy meghatározza az új kormánnyal kapcsolatos álláspontját.

A monarchista sajtó továbbra is azt a véleményt hangoztatja, hogy az új klerikális kormány a lehető legjobb megoldást jelenti. A fasiszta Olasz Szociális Mozgalom egyes szenátorai már bejelentették, hogy tartózkodnak a szavazástól. A liberálisok és köztársaságpártiak még ingadoznak, a szociáldemokraták viszont lapjuk hasábjain bejelentették, hogy kifejezetten ellenzik az új kormányt. A szociáldemokraták Pella új kormányát De Gasperi kilencedik kormányának nevezik és azzal vádolják meg a Keresztény-Demokrata Pártot, hogy Olaszországban Pinay és Lanier utján kíván járni, ez az út pedig Franciaország életének teljes megbénulásához vezetett.

▲ hadifogoly-eszere szerdai napja

41 U br/Hb/Np Vár di K e s z o n, 1953. augusztus 19./Uj Kina/

A koreai-kinai fél szerdán 456 hadifoglyot telepített haza. A hazatelepítettek megoszlása: 150 nemkoreai és 306 koreai, közte hat beteg és sebesült. A nem-koreai hadifoglyok között 75 amerikai és ugyanannyi brit volt.

A másik fél szerdán a koreai néphadsereg fogságba esett harcosai közül 602-t telepített haza. Ez a szám mintegy 1800-fóval kevesebb, mint amennyiben a két fél korábban megállapodott.

A koreai-kinai fél hazatelepített harcosainak elbeszélése szerint az amerikaiak a jongdungpui vasuti állomáson 9 hadifoglyot hétfőn este megverték és megsebesítettek, mert hazatérésük örömeire dalokat énekelték. /MTI/

A francia sztrájkhelyzet.

42 & Da/PV/Np Vár di P á r i z s, 1953. augusztus 19./MTI/

Szerda esti párizsi hírek szerint a sztrájkolók a Laniel-kormány minden rosszindulatu gáncoskodása, körmönfont ravaszkodása és gonosz provokációi ellenére kitartanak politikai tömegharcukban, a béke, a szabadság és a kenyér védelmében.

A kormány szerdán újabb rendkívüli minisztertanácsot tartott és ezt követően hivatalos közleményben adták hírül, hogy "addig nem lehet szó tárgyalásokról, amíg a közalkalmazottak vissza nem tértek munkahelyükre." A kormánynak ez a nyilatkozata nem egyéb, mint kísérlet presztizsének megmentésére. Ez annál nyilvánvalóbb, minthogy az akcióegység-bizottságok maguk tiltakoznak a szakszervezeteknél még annak látszata ellen is, hogy különtárgyalásokba bocsátkozzanak. Az akcióegység-bizottságok éppen ellenkezőleg, országos akcióegység-bizottság létrehozását követelik a sztrájk további folytatására.

A nemzetgyűlés elnökségétől eddig 228 képviselő követelte a rendkívüli ülészek egybehívását, eddig azonban a házszabályok által megkövetelt írásbeli igazolás csak 196 képviselő részéről érkezett be. A kormány most újabb zaklatásokkal próbálkozik a sztrájkolók egységének megtörésére és felhatalmazta Martinand-Déplat belügyminisztert, utasítsa a megyei prefektusokat, hogy "rendőri akciót" foganatosítsanak a helyi szakszervezeti központok és sztrájkmozgalom helyi vezetői ellen.

A Párizsból érkezett legújabb jelentések szerint a kormányösszeesküvés elleni tömegharc hatalmas erővel tovább folyik és állandóan újabb és újabb foglalkozási ágakra terjed ki. Így például csütörtökön Franciaország összes kikötőiben 24 órára be-szüntetik a munkát a kereskedelmi tengerészek. Velük együtt sztrájkbalépnek az északfranciaországi Valenciennes körzetében lévő hajózható osatornák és folyók kikötőiben a dokkmunkások is. Mig kedden a párizsi körzetben lévő papir- és kartongyárakban csak néhány száz munkás maradt távol munkahelyétől, szerdára a sztrájkolók száma itt, valamint Seine-Inférieure megyében már többezret ért el.

/Folyt.köv./

TL

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 51. kiadás

1953. augusztus 19.

23 6 05 p

/ A franciasztrájkhelyzet... 1.folyt./ & Da/PV/Np Vár di

Rohamosan növekszik a sztrájkolók száma a vegyipari munkások körében is, miután a CGT és a CFTC ebben az iparágban is országos viszonylatban adta ki a sztrájkfelhívást. Szerdán leállt a munka a Seine-Inférieure, Bouches-du-Rhône, Rhône, Pas-de-Calais, Haut-Rhin megyékben, valamint Párizs körzetében lévő vegyipari gyárakban.

Posta, távbeszélő és táviró: a kormánylapok minden érdeklődője ellenére a postások sztrájkmozgalma változatlan egységben folytatódik. Ardèche megye fővárosában, Privas-ban a sztrájkolók kiszabadították a CGT megyei szervezetének titkárát, akit a hatóságok a kormány behívóparancsával való szembeszegülés címén vettek őrizetbe.

Textilipar: hatalmas és eddig Franciaországban még nem tapasztalt arányokat öltött a textilipari munkások sztrájkja. Ujabbán a délelszászi Mulhouse városában, - amely vidék legnagyobb textilipari központja - tízezor munkás hagyta abba a munkát. A textilipari munkások Észak-Franciaország legnagyobb iparági központjában Lille-ben és Seine-Inférieure megyében is sztrájkolnak.

Vas- és fémipari munkások: még a kormányssajtó is kénytelen elismerni, hogy a helyzet ebben az iparágban "rosszebbodott." A sztrájkolók száma egyedül Seine-Inférieure megyében eléri a 15.000-et, Nord megyében a 75.000-et, az északfranciaországi Denain-ben a 25.000-et. Tarbes és Mulhouse városokban valanennyi fémipari üzem munkája szünetel. Moselle megyében a fémipari munkások csütörtökön 48 órássztrájkot kezdenek.

Szénbányászat: A sztrájkmozgalom tizenharmadik napján a helyzet változatlan és a széntemelés szünetel. Nord és Pas-de-Calais megyékben sztrájk teljes. R

Áruházak: Lyonban és Nizzában a nagyáruházak, az irodai és árusító személyzet sztrájkja következtében zárva maradtak.

/Folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 52. kiadás

1953. augusztus 19.

236 05p

A francia sztrájkhelyzet....2.folyt./ & Da/PV/Np

Vasutak: A forgalom az egész ország területén a szó szoros értelmében megbénult. A CGT vasutas-szervezete sürgönnyt kapott az angliai vasutasok szakszervezetétől, amelyben az angol vasutasok "csodálattal és elismeréssel emlékeznek meg a francia vasutasok küzdelméről, amelyet létfeltételeik védelmében vívnak." A villamosvasuti alkalmazottak szerdán Marseille, Mulhouse, Lille, Roubaix és Tourcoing városokban is beszüntették a munkát. - Párizsban a műszaki és értelmiségi dolgozók is esatlakoztak a Metro alkalmazottainak sztrájkmozgalmához.

Bőrcserzőgyárak: Seine-et-Oise megyében és St. Denisben a munkások hosszabb-rövidebb ideig tartó rokonszenvsztrájkokat rendeztek.

Sztrájkok Észak-Afrikában

Egész Algirban tovább tart a postások sztrájkja. Az alkalmazottak újabb foglalkozási csoportjai esatlakoztak a mozgalomhoz, amidőn közölték velük, hogy a hatóságok bíróság elé állítják a behívóparancsral szembeszegülőket. Oranban szerdán sztrájkbaállottak az autóbusz- és trolibuszforgalom dolgozói is.

- - -

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 53. kiadás

1953. augusztus 19.

23 ó 20 p

Sah-párti összeesküvők puccsa Iránban

43 ó /Vár/G1/Np di
Rln-Q-Y Ad-pr_Wn

1953. augusztus 19. /MTI/

Nyugati hírgyűlések a teheráni rádióra hivatkozva szerdán délután közölték, hogy sah-párti összeesküvők Iránban puccsot hajtottak végre. Az összeesküvők katonai erővel eltávolították a Moszadik-kormányt, Fatenit, a Moszadik-kormány külügy-miniszterét a jelentések szerint meggyilkolták. Moszadik tartózkodási helyét illetően nem érkeztek megbízható jelentések.

A hadsereg sah-párti elemei több ízben rádión keresztül közölték, hogy a sah Zahedi tábornokot nevezte ki miniszterelnökké.

A "Reuter" jelentése szerint Teheránban a nap folyamán ütközet fejlődött ki a sah-párti csapatok és Moszadik tábori rendőrsége között. Az utcai harcoknak - mint ugyancsak a "Reuter" jelenti - szerda estig több mint 300 halottjuk van. A sebesültek száma több százra tehető. —

V E G E